

El sopar espectacle medieval obrirà el vuitè Mercat dels Canonges

● A la plaça del Deganat actuarà la companyia Gog i Magog

● Els carrers del centre històric seran un gran escenari

EL PERIÒDIC
LA SEU D'URGELL

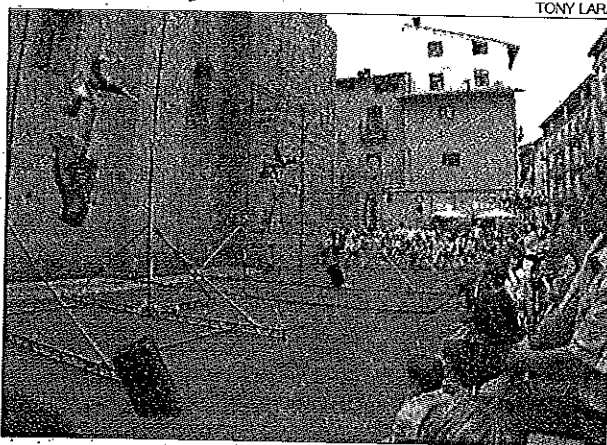
El divendres 5 de juny es donarà el tret de sortida de la vuitena edició del Mercat Medieval dels Canonges de la Seu d'Urgell amb la celebració del ja tradicional sopar espectacle medieval a la fresca que s'iniciarà a les 21.30 hores de la nit a la plaça del Deganat.

L'àpat consistirà en un menú típicament medieval que serà servit pel restaurant Ca La Lluïsa, en què els comensals podran degustar per 12 euros una amanida tèbia medieval, seguida d'una espatlla de xai al forn i flam de postres, vi i aigua. Durant el transcurs del sopar, la companyia Gog i Magog serà l'encarregada de l'animació medieval. Des de l'organització es recomana als assistents al sopar portar vestimenta medieval.

Un any més, els dies 5, 6 i 7 de juny, els carrers del centre històric de la Seu es transformaran en un gran escenari en què el temps sembla tornar enrere i en què es viuen gratificants sensacions de màgia i alegria per la música i els espectacles; els colors dels vestits, les teles i les parades, les olors, els sabors i

el caliu dels urgellencs.

Durant tot el cap de setmana, i en qualsevol punt del Mercat Medieval dels Canonges es poden trobar personatges medievals actuant en animacions de carrer, a càrrec d'actors de la companyia Gog i Magog, actuacions i cercaviles de música medieval, amb els grups Caladrius i els grallers del Grup de Diables de l'Alt Urgell, les serps i els espectacles de foc del Fakir Kirman, les Rondalles al sac de Lo Saicre del Llobregat, entre altres ac-

►► El Mercat Medieval, festa arrelada a l'Alt Urgell.

tivitats lúdiques, culturals i espectacles que tindran lloc al llarg i ample del carrer dels Canonges, al pati de la Catedral, a la plaça dels Oms, a la plaça del Deganat i a la plaça del Pati Palau.

L'assistència està, com sempre, assegurada, i l'èxit del mercat està més que consolidat amb les vuit edicions fins al moment present i amb expositors vinguts d'arreu. ≡

30/05/09 El Periòdic d'ANDARRA

El Pirineo incentiva a los futuros médicos con prácticas pagadas

Al estudiante se le pagará el piso, el transporte y la manutención

El proyecto incluye también a los estudiantes de Enfermería

El decano de Medicina espera que funcione al 100% en 2 años

La 'consellera' quiere exportar el modelo a otras demarcaciones

■ LLEIDA

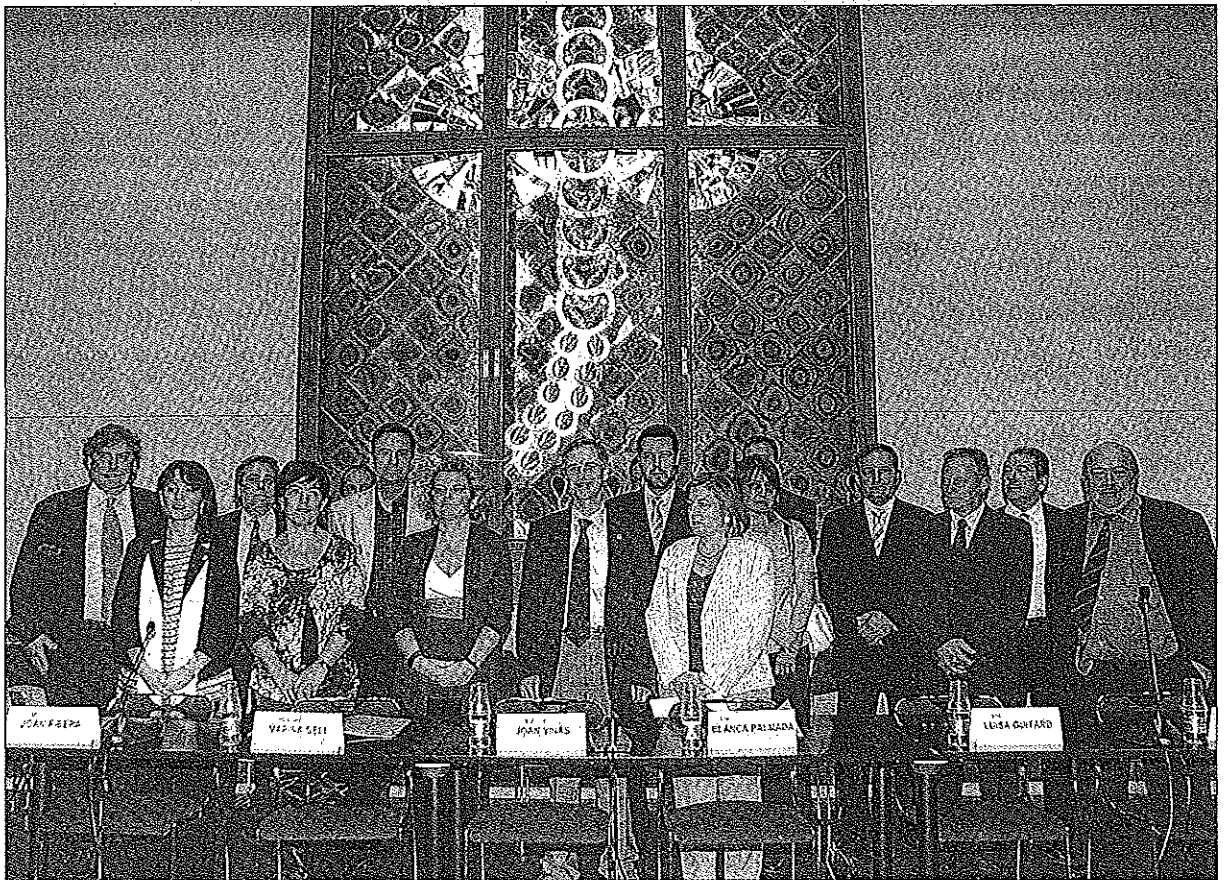
M. Bernaus

La demarcación de Lleida tendrá, ya en el próximo curso universitario, estudiantes de Medicina de la Universitat de Lleida (UdL) que realizarán las prácticas de último curso en centros del ámbito sanitario rural y, más concretamente, del sector pirenaico. Esta es la base del convenio que ayer firmaron la Facultat de Medicina y la Escola d'Infermeria de la Universitat de Lleida con la Regió Sanitària del Alt Pirineu y Aran, el Conselh Generau d'Aran, los Consells Comarcals del Alt Urgell y el Pallars Jussà y los Ayuntamientos de la Seu d'Urgell y Tremp.

El convenio, tal y como remarco el decano de la Facultat de Medicina, Joan Ribera, no habría sido posible sin la participación de los Consells Comarcals, ya que son éstos los que facilitarán el alquiler de un piso y un medio de transporte (en caso de que la vivienda no esté en la población en la que realizan las prácticas) a los estudiantes de Medicina y enfermería. Por otro lado, los centros asumirán la manutención de los alumnos. El principal objetivo es facilitar la estancia a los futuros médicos y, a la vez, salvar el obstáculo que supone la extensa geografía leonesa.

Se calcula que el convenio tendrá capacidad para movilizar 48 estudiantes de la universidad. Ribera remarco que la intención es crear "un flujo continuo de estudiantes" y que, por lo tanto, se ha establecido que hay un máximo de dos alumnos para cada centro sanitario durante un periodo de dos meses. Los centros disponibles son los hospitales y Centres d'Atenció Primària (CAP) de Vielha, la Seu d'Urgell y Tremp, sumando un total de seis centros sanitarios.

Otra de las características es el hecho de que las prácticas, que se realizan en último curso bajo el nombre de rotatorio, serán adaptables a las necesidades de cada centro sanitario y según las exigencias del tutor de cada alumno. De esta forma, cada centro creará un itinerario especí-

SILVIA BUITA

La 'consellera' de Salut, Marina Geli, presidió el acto para firmar el convenio entre las instituciones políticas, sanitarias y la Universitat de Lleida

Lleida registra más de 500 casos nuevos de demencia en 2008

LLEIDA. La Unitat de Valoració de Trastorns Cognitius i Demències de l'Hospital de Santa Maria de Lleida detectó, durante el 2008, más de 500 nuevos casos de personas afectadas por distintas demencias, siendo la más común de ellas el Alzheimer.

Así lo apuntó ayer el neurólogo de la unidad, Gerard Pínoi, en la reunión anual de la Unitat de Diagnòstic i Tractament de Demèn-

cies que se celebró ayer en Lleida.

La cita estaba contrada este año en la gestión clínica y la sostenibilidad de detección y tratamiento de estas enfermedades que afectan al 10 por ciento de la población mayor de 70 años, según dijo la consellera de Salut, Marina Geli, que clausuró el evento.

La titular de Salut quiso enfatizar el hecho de que el aumento de la esperanza de vida de los catalanes

(con uno de los porcentajes más elevados) así como la concienciación sobre estas enfermedades, se ha elevado el número de casos. La falta de un tratamiento para curar estas patologías provoca que, tal y como apuntó Geli, se esté trabajando en la creación de un protocolo de actuación farmacológica que se aplicará a partir de primaria para intentar contrarrestar los efectos de las demencias en personas mayores.

Geli también destacó que Catalunya cuenta con un total de 8.000 camas destinadas a la atención sociosanitaria. En Lleida, tal y como ya avanzó el gerente del Hospital provincial Santa Maria, se creará una unidad especializada en demencias, que tendrá una capacidad para 60 camas más.

La jornada de ayer, que se celebró en el Centre de Cultures i Cooperació Transfronterera del Campus de Capponet de la UdL, reunió a unos 150 profesionales de distintos ámbitos como neurología, geriatría, psiquiatría, neuropsicología, terapias ocupacionales, trabajadores sociales, enfermeros y fisioterapeutas vinculados con este ámbito.

fico para los alumnos que hagan las prácticas.

El convenio es pionero en su ámbito y por el objetivo que persigue, que es el de crear vocaciones de médico en las zonas rurales. En la actualidad ya hay alumnos que optan por ir a zonas más rurales. Sin embargo, con este convenio, se quiere crear un flujo continuo. Ribera opina que el próximo curso, momento en el que ya se pondrá en marcha, funcionará al 80%, mientras que dentro de dos cursos ya estará vigente al 100%.

Finalmente, la consellera de Salut, Marina Geli, apostó por que otras universidades catalanas copiaran el convenio para aplicar, en las distintas regiones sanitarias, un modelo similar. Algunas de las más interesadas, expresó, podrían ser las de Girona y Tarragona.

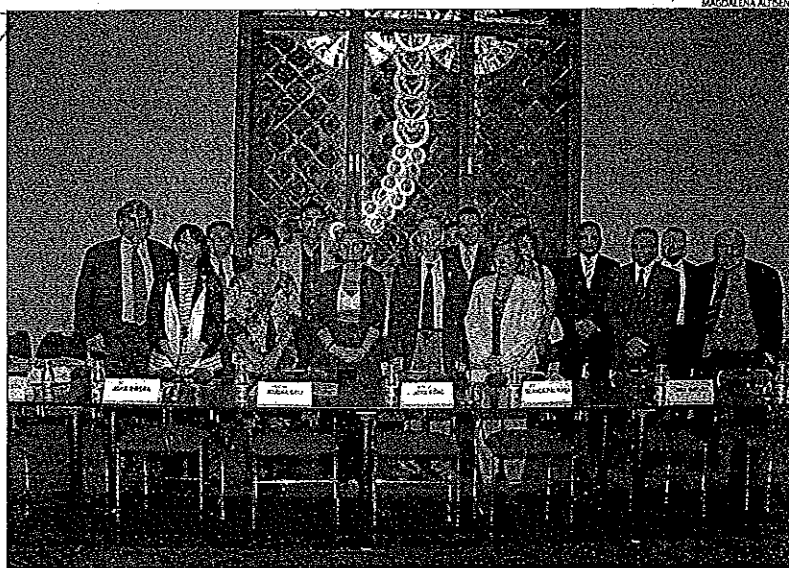
30/05/09 La Mocheta

El Santa Maria va tractar 509 nous casos de demència l'any passat

Geli afirma que el retard del nou finançament no afecta Salut

El Santa Maria va detectar l'any passat 509 nous casos de demència, el 70% d'Alzheimer i amb més incidència en dones, ja que la seua esperança de vida és més elevada. La consellera de Salut, Marina Geli, va assistir ahir a

Lleida a la reunió anual de les unitats de diagnòstic i tractament de demències i va afirmar que, de moment, el retard del nou finançament i la crisi no afecten les prescripcions que ofereix el sistema sanitari català.

El conveni es va firmar ahir al saló Víctor Sturana de la Universitat de Lleida.

M. MARTÍNEZ

[LLEIDA] Gerard Ripoll, neuròleg a la unitat de valoració de trastorns cognitius i demències de l'hospital, va explicar que el cost dels tractaments per a aquests pacients és elevat, motiu pel qual s'ha de buscar la manera que rebin un bon diagnòstic i seguiment utilitzant els recursos disponibles a la sanitat pública. Ripoll va explicar que l'any passat es van diagnosticar 509 nous casos de demència al Santa Maria, el 70% dels quals eren d'Alzheimer. El neuròleg va assenyalar que les dones són més propenses a tindre aquesta malaltia, ja que tenen més esperança de vida i hi ha factors hormo-

nals i genètics que les hi predisposen. Ripoll també va explicar que el diagnòstic de la malaltia és cada vegada més precoc gràcies al fet que la gent té més informació, tot i que encara no hi ha cap fàrmac que pugui modificar el desenvolupament d'una demència, si bé s'està avançant molt.

Per la seua part, la consellera de Salut, Marina Geli, va explicar que prop del 10% dels catalans més grans de 70 anys tenen algun tipus de demència i que aquesta xifra va en augment a causa del creixement de les taxes d'esperança de vida, si bé va precisar que Catalunya és l'autonomia que més recursos dedi-

ca a aquesta patologia. "No hi ha cap altra comunitat autònoma que tingui 8.000 llits socio-sanitaris", va assenyalar la consellera. En relació amb l'Alzheimer, Marina Geli va assegurar que hi ha molts assajos i va avançar que Salut compta amb diferents línies d'investigació "de diagnòstic precoc i de diagnòstic genètic".

Geli també va assenyalar que el sistema sanitari català és molt sòlid i que la crisi i el retard del finançament no l'estan afectant, tot i que va explicar que la conjuntura econòmica ha provocat un descens d'ingressos i que espera que el nou finançament contribueixi a solucionar-ho.

Despeses pagades per a estudiants en pràctiques a la Seu, Tremp i Vielha

■ Un total de 48 estudiants d'últim curs de medicina i estudiants d'infermeria de la Universitat de Lleida podran fer pràctiques a partir del setembre als hospitals i centres d'atenció primària (CAP) de les localitats de Tremp, Vielha i la Seu d'Urgell, gràcies al conveni firmat ahir entre la Universitat de Lleida (UdL) i diverses institucions de l'Alt Pirineu i Aran. El conveni, pioner a tot l'Estat espanyol i que Salut vol estendre a altres regions sanitàries, com la de Girona i la de Tarragona, facilitarà habitatge, mitjà de transport i manutenció als estudiants en pràctiques.

El degà de la facultat de Medicina, Joan Ribera, va explicar que abans de programar les rotacions es reuniran amb els responsables dels centres per veure quins són els serveis en què els estudiants podrien fer les pràctiques. Ribera també vol que els metges que treballin en hospitals o centres rurals interessats a fer investigació puguin fer-ne, motiu pel qual els connectaran amb l'Institut de Recerca Biomèdica de Lleida. "La idea és que desapareguin les barreres geogràfiques", va explicar Ribera.

30/05/04 Seene

La UdL enviarà alumnes en pràctiques a l'Alt Pirineu

EL PERIÒDIC
LA SEU D'URGELL

Una dotzena d'alumnes d'últim curs de medicina i altres d'infermeria de la Universitat de Lleida faran pràctiques cada mes a partir del curs vinent als hospitals i Centres d'Atenció Primària (CAP) de Tremp, Viella i la Seu d'Urgell.

Aquesta ampliació de l'àmbit docent a l'Alt Pirineu i Aran és una acció pionera que es vol estendre a altres àmbits territorials. Aquesta tarda s'ha signat el conveni d'aquest projecte a Lleida en virtut del qual els ajuntaments, els consells comarcals del Pirineu i el Conselh Generau d'Aran facilitaràn habitatge i mitjà de transport als estudiants de medicina i infermeria en pràctiques, per fer front així a les difícils condicions de mobilitat de l'Alt Pirineu i Aran.

La consellera de Salut, Marina Geli, que ha presidit la signatura

Els hospitals assumiran la manutenció dels alumnes

del conveni a la Universitat de Lleida, espera que d'aquesta manera surtin més vocacions de metges rurals. La Universitat de Lleida vol que el projecte estigui desenvolupat al 100% el curs vinent.

L'acció és possible arran de l'acord amb el Departament de Salut i l'Àrea Bàsica de Salut de l'Alt Pirineu i Aran. Els ajuntaments de la Seu i Tremp, juntament amb els consells comarcals de l'Alt Urgell, el Pallars Jussà i el Conselh Generau d'Aran, facilitaràn un habitatge als estudiants en pràctiques, que en casos de molta distància s'acompanyarà amb un mitjà de transport.

A més, els hospitals i Centres d'Atenció Primària assumiran la manutenció dels alumnes, que tindran un tutor. =

31/06/09
El periòdic
d'ANDORRA

PUBLICACIONS ENTORN DEL JOAN BRUDIEU DE LA SEU D'URGELL

El bisbe, el ministre i l'institut

L'institut de la Seu va ser un producte republicà creat gràcies al pes d'Andorra i curiosament salvat del tancament pel bisbe Guitart de nou gràcies al Principat. Jordi Nistal en repassa la història en un llibre

ROSER PORTA *
ESCALDES-ENGORDANY

L'Institut Joan Brudieu va ser un producte de la Segona República, «una escola pública, laica i gratuïta inspirada directament en els vells principis del liberalisme espanyol, la moderna pedagogia institucionista i les idees educatives del socialisme històric», escriu Jordi Nistal a *L'Institut Joan Brudieu de la Seu d'Urgell. 75 anys de servei docent* (edicions Salòria). No era habitual, ni estava planificat, que ciutats tan petites com ara la Seu poguessin tenir un institut, destinat a les capitals de província en aquella època. Però la Seu en va aconseguir, gràcies a la seva proximitat amb Andorra, continuant explicant l'historiador i professor al llibre. I, més endavant, curiosament aquella institució laica i sorgida de l'ideari republicà va ser defensada i salvada d'un tancament anunciat pel bisbe Justí Guitart i, de nou, gràcies al pes d'Andorra.

El llibre escrit per Nistal és una de les aportacions a la celebració dels 75 anys de l'institut, que ahir van acabar amb un sopar multitudinari, i ja es pot trobar a les llibreries. El volum repassa tota la història de l'entitat (des de l'oficial fins a l'anecdòtica), gràcies a nombrosos testimonis, documents i fotografies.

A la creació de l'institut, Nistal narra com el 1931, just proclamada la República, l'alcalde Enric Canturri va dirigir-se a Madrid per demanar l'institut (i unes escoles graduades) al ministre d'Instrucció Pública. Ara bé, l'institut va haver d'esperar fins que entrés en vigor la llei de Confessions i Congregacions Religioses, que prohibia als religiosos dedicar-se a l'ensenyament, un àmbit que havien mono-

politat fins a aquell moment.

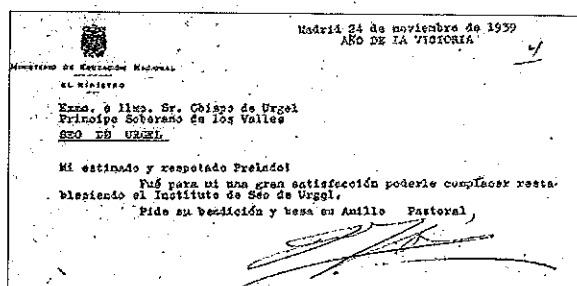
L'Ajuntament es dirigia a Madrid perquè la Generalitat, tot i tenir competències, no tenia pressupost, i la resposta del ministeri no semblava gaire favorable. I és aleshores quan entra en joc Andorra: «El factor decisiu que va possibilitar la concessió de l'institut a la Seu: la proximitat d'Andorra i la necessitat que els alumnes de Batxillerat andorranos no anessin a estudiar a França. (...)». Nistal recull el testimoni d'Enric Canturri a les seves memòries per explicar: «La posició del ministre canvià de sobte en fer referència a la proximitat d'Andorra, on hi havia escoles espanyoles i franceses que competien per guanyar-los cada país a la seva banda, per la qual cosa l'existència d'un institut a la Seu evitaria que els andorranos de les cases benestants enviesin a estudiar els seus fills a centres francesos i que calguessin sota la influència de la generació educada a França».

L'institut va començar a funcionar primer a les sales de l'Ajuntament i després a l'edifici de Lletres, fins que la Guerra Civil concretament el comitè de milícies de la FAI-CNT el va sacsejar de ple. «Ramon Lizarte, un jove de 17 o 18 anys, membre de les Joventuts Llibertàries, supervisava el centre políticament, cosa que generava una forta tensió. Les alumnes es veïeren obligades a telfxir jerseis per enviar cap al front amb la llana que requisaven de les cases». El 6 de febrer de 1939 les tropes franquistes van arribar a la Seu i van declarar l'institut «clausurat».

Les noves autoritats educatives, curiosament amb els mateixos arguments que les republicanes, no volien l'institut de la Seu. «Volen desmantellar l'obra educativa republi-

► Els anys 50 ► L'entrada de la torre Viader, on va estar l'institut.

► Carta del ministre al bisbe ► Autoritza la reobertura de l'institut.

cana», diu Nistal i, a més, volien separar nois i noies. Però es van trobar amb un ferm defensor de l'institut: el bisbe Justí Guitart, que havia tornat de l'exili a Itàlia. Guitart va anar a Madrid, amb l'alcalde Manuel Fiter i amb el suport del senyor Rafols, un català cònsol de Xile que estíuejava a Andorra. Van parlar al ministre José Ibáñez Martín de la proximitat d'Andorra i el pes de la cultura espanyola enfront de la francesa. «El ministre, que desconeixia l'especial

situació sociopolítica d'Andorra, quedà corprès en sentir els títols de síndic, veguer, batlle... I la seva sorpresa augmentà quan li lliuraren la carta de petició del bisbe, segellada amb l'impressionant títol de príncep d'Andorra. La reacció fou fulminant i els digué: *En vista de todo esto, se podrá restablecer el Instituto*», explica la historiadora Elvira Farràs, professora del centre i una de les fonts importants del llibre.

El ministre de Franco devia que-

dar tan impressionat que fins i tot va publicar una ordre al Butlletí Oficial de l'Estat, especificant que l'institut havia d'incloure la geografia i la història d'Andorra al programa. Els alumnes del Principat van ser nombrosos durant dècades, fins que el curs 1969-1970 es va crear l'Institut Espanyol de Batxillerat a Andorra, posant punt i final a la Secció Delegada d'Andorra que s'havia creat el 1964.

*rporta@andorra.elperiodico.com

altres llibres

Pensar el Pirineu
d'Isidre Domenjó
és una altra de les novel·les de Salòria. Recull articles d'opinió prologats per Amadeu Gallart.

La Cerdanya a la balaitresca
d'Enric Quilès
recull els articles publicats per l'autor al seu bloc des del 2006. Mirada crítica a la comarca.

Núria: la llum
de Josep Mas Bayés
és un llibre sobre la Vall de Núria escrit arran d'un viatge i d'una estada plena d'intensitat.

Esmorçars de Lloïda
d'Ignasi Revés
és un viatge literari i gastronòmic pel Pla de Lloïda amb moltes anècdotes.

CONFERÈNCIES

L'institut de la Seu clou el 75è aniversari

M.S. | LA SEU D'URGELL

■ L'institut Joan Brudieu de la Seu d'Urgell va cloure dissabte els actes de celebració del 75è aniversari. El centre educatiu va organitzar una jornada acadèmica que va tenir la presència del conseller de Governació i exalcalde de la ciutat, Jordi Ausàs. L'acte en si va consistir en una conferència a càrrec de la medievalista i antiga alumna del centre Isabel Pastor. Posteriorment, es va fer un homenatge als directors que han passat per l'institut. Per cloure el dia, el Cor de Cambra Caterva de la Seu va oferir un concert.

01/06/09
regió 7

SEGME

31/V/2009

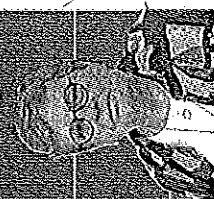

CYNTHIA SANS

Homenatge a l'IES Joan Brudieu ■ El conseller de Governació, Jordi Ausàs, va clausurar ahir els actes dels 75 anys de l'IES Joan Brudieu, que van reunir més de 250 persones.

La finestra oberta

SOL
CASCH

Nostàlgies de l'Institut

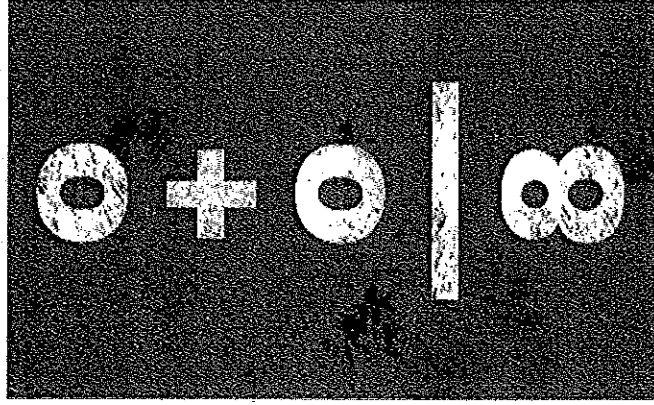
Aquest dissabte se celebra a la Seu la culminació dels actes dels 75 anys de l'Institut Joan Brudieu. 75 anys són molts anys de vida de la petita i quotidiana

història del nostre institut. Jo estic especialment emocionada, ja que en sóc alhora exalumna i exprofessora; avui parlaré com a exalumna de la promoció 1953-60. La gent del meu curs ho celebrem amb il·lusió. En primer lloc, per donar gràcies a Déu, perquè som tots vius; i en segon, dir que sempre hem estat units i hem trobat algun moment per retrobar-nos i sentir la nostàlgia dels bons temps d'adolescència viscuts amb harmonia i estimació. Per a nosaltres, el pas per l'Institut ha estat una fita important i els vincles que ens van unir no s'han trencat mai més, ni entre nosaltres ni entre els professors que vam tenir la sort de tenir.

Us explicaré les dues últimes trobades: la penúltima trobada va ser a Barcelona l'any del Forum, on vam poder sopar amb Joan Roig, el nos-

tre director preferit, que avui comparteix la festa amb nosaltres. Entre moltes altres coses, Joan Roig ens va ensenyar el plaer d'escoltar Mozart, Bach, Beethoven. També vam començar a partir taula amb la Tescia Vilanova i l'Emili Duró, dues persones que es van morir al cap de poc temps, i de les quals tenim un record inesborrable. Ara per Sant Joan farà tres anys de la nostra última trobada, que va ser aquí a la Seu, on vam poder sopar amb l'Elvira Farràs, la nostra es-

49 anys després de la sortida de l'Institut, ens hi tornem a trobar; és com una Festa Major

NOE

timada Elvireta. Vam aconseguir les claus del solar on hi havia hagut la Torre Viader, el nostre primer institut. Els records i les emocions ens van fer tornar joves; ¿quantes vegades mossèn Alvinà ens havia fet copiar el reglament de l'Institut?

Vam fer fotos i recordarem els nostres professors i professors, els que viuen i els que ens han deixat per sempre. Després, a la Sala de Plens de l'Ajuntament, per commemorar el nostre examen de Revàlida de quart el juny de 1957 (la primera que se celebrava a la Seu), vam fer un examen de recuperació sobre els amors i desamors d'aquells anys. Avui, 49 anys després de la nostra sortida de l'Institut, ens hi tornem a trobar. Per nosaltres, Festa Major. ■

Historiadora.

redaccio@andorra.elperiodico.com

30/05/04 El periòdic d'ANDORRA

SALUT

Informació de l'AECC per al Dia Mundial Sense Tabac

IGNASI CERVERA
LA SEU D'URGELL

La delegació alturgellenca de l'Associació Espanyola contra el Càncer (AECC) muntarà aquest dissabte una parada informativa amb motiu del Dia Mundial Sense Tabac. L'espai estarà instal·lat davant del local de l'entitat, al capdamunt del carrer Sant Joan Baptista de la Salle.

Segons ha explicat la presidenta de l'associació, Consuelo Ortego, l'objectiu principal d'aquest any és informar i ajudar les persones que volen deixar de fumar. I és que les estadístiques indiquen que està augmentant el nombre de ciutadans que es plantegen abandonar definitivament el tabac.

L'entitat també vol cridar l'atenció sobre les lleis que prohibeixen o bé limiten el tabac en locals públics. I és que consideren que estan augmentant els casos en què la norma s'incompleix. Consuelo Ortego assegura que constaten aquest fet tant per l'observació quotidiana a escala local com pels informes que els facilita l'AECC a escala nacional i que poden servir a tots els interessats. ≡

01/06/09
El periòdic
d'ANDORRA

El turisme rural de l'Alt Urgell atrau equips esportius d'elit

La selecció d'atletisme de Letònia fa una estada a Argestues

La comarca va obtenir al 2005 la certificació de Destinació de Turisme

IGNASI CERVERA*
LA SEU D'URGELL

Es establiments de turisme rural de l'Alt Urgell estan atraient un nou perfil de client: equips esportius d'elit. L'Alt Urgell va obtenir l'any 2005 la certificació de Destinació de Turisme Esportiu que atorga el Departament de Turisme de la Generalitat i a poc a poc s'està posicionant com a comarca capdavantera en aquest sector.

A aquest fet hi contribueixen les diferents entitats i administracions locals, que fa temps que aposten fort en aquest sentit. Segons informa l'ACN, els establiments d'allotjament rural incrementaran els pròxims mesos el nombre de clients internacionals, bàsicament per la gran afluència de piragüistes, però també per alguns esportistes d'elit d'altres àmbits, que trien l'Alt Urgell per a les seves concentracions.

És el cas de la selecció d'atletisme de Letònia, que està allotjada durant tres setmanes en una casa rural de l'Alt Urgell, a Argestues (les Valls d'Aguilar), preparant els campionats

del Món i els Europeus. Han triat aquest lloc bàsicament per l'altitud i l'entorn, però també ha estat decisiva la proximitat d'un estadi olímpic com és el d'Andorra, fins al qual es desplacen cada dia, alternant així l'entrenament en pista amb l'entrenament a la muntanya.

Un altre dels avantatges que han constatat al Pirineu és la facilitat d'accés, ja que tenen vol directe a Barcelona i això fa que s'estalviïn unes 16 hores de viatge.

Els sis nois i noies d'entre 20 i 23 anys que formen aquest equip nacional s'han mostrat entusiasmats amb aquesta vivència a l'Alt Urgell «també per la calidesa que han trobat en la gent i les activitats complementàries de lleure». Estan convençuts de conservar aquesta destinació com a habitual en els seus entrenaments i recomanar-la a altres seleccions i companys.

Els propietaris del sector d'allotjaments rurals valoren molt positivament l'arribada d'aquests clients, que fan estades llargues, omplint entre setmana i en dates que no estan massificades.

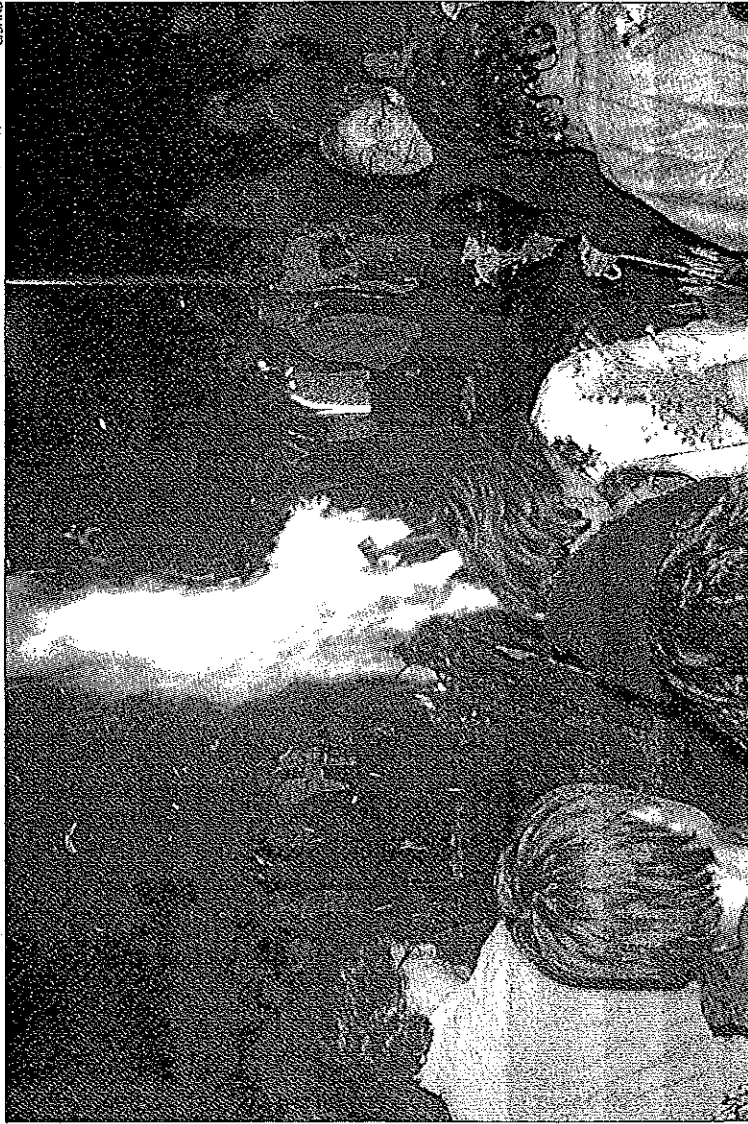

►► Uns turistes passegen per la Seu d'Urgell.

Les campanyes incipients s'han d'anar promocionant amb més intensitat de cara a estades de temporada en uns llocs que reuneixen tots els requisits per a la preparació d'esportistes en les èpoques d'estiu. Alguns especialistes ja ho fan, però es podria ampliar a molts altres especialistes d'activitats que tenen competicions a escala internacional. ■

*redaccio@andorra.elperiodico.com

31/05/09
el periòdic
d'ANDORRA

Centenars de persones a la Festa de les Trementinaires de Tuixén

¡TUIXÉN! Centenars de persones van arribar aquest cap de setmana a la vall de la Vansa i Tuixén per assistir a la Festa de les Trementinaires, que aquest any ha complert 10 anys. Des de l'organització es va posar al servei dels assistents el Bus de la Cultura, que ahir va traslladar tot el que ho desitgés fins al cerbes medicinals, informa C.S.

02106109

Seche

FORMACIÓ

El Telecentre organitza un curs d'inserció laboral

EL PERIÒDIC
LA SEU D'URGELL

El Telecentre de l'Alt Urgell ha programat un curs d'inserció laboral adreçat a persones de 36 a 45 anys que es trobin en situació d'atur o que vulguin millorar laboralment i professionalment. L'altra condició per poder fer el curs és tenir coneixements d'informàtica. L'objectiu d'aquesta iniciativa de formació és proporcionar als alumnes eines per tal de millorar la recerca de feina. Pròximament es realitzaran nous cursos per a grups de 16 a 35 anys i de 46 a 65 anys.

El curs es desenvoluparà cada dimarts i dijous, de 9 a 11 del matí, entre el 9 i el 23 de juny a l'aula de formació del Telecentre de l'Alt Urgell, que es troba situat a la tercera planta de l'ala nord de l'edifici del Centre Cultural Les Monges, a la Seu, amb entrada pel número 29 del carrer Capdevila. La inscripció al curs, que és gratuïta, es pot fer presencialment, per telèfon (973 35 57 98) o per correu electrònic (telecentre@ccau.cat). La realització del curs té el suport del Departament de Governació i Administracions Públiques. ≡

02/06/09

El periòdic
d'ANDORRA

L'Alt Urgell guia els aturats sobre les tècniques per buscar feina

M.S. | LA SEU D'URGELL

■ El telecentre de l'Alt Urgell ha organitzat un curs d'inserció laboral que va destinat als urgellencs d'entre 36 i 45 anys que hagin perdut la feina o que tinguin la voluntat de millorar la seva situació laboral i curricular. L'objectiu del curs és dotar els alumnes de les eines bàsiques per poder fer recerques de treball òptimes, per a la qual cosa un dels requisits dels demandants és que tinguin nocions bàsiques d'informàtica. El curs es farà el dimarts i el dijous, de les nou a les onze del matí, entre el 9 i el 23 de juny, a l'aula de formació del telecentre, situat a l'edifici cultural de les Monges de la Seu d'Urgell.

Des del Consell Comarcal han informat que pròximament també organitzaran cursos adreçats a veïns que estiguin en la mateixa situació, però d'entre 16 i 35 anys i entre 46 i 65 anys.

01106109
regió 7

COMUNICACIONS

Governació activa un nou centre emissor de TDT a l'Alt Pirineu i Aran

● Tindrà capacitat per oferir un servei de TDT de qualitat a la muntanya

● La solució de les deficiències és bàsica per desenvolupar el pla

EL PERIÒDIC ALT PIRINEU

La secretaria de Telecomunicacions i Societat de la Informació del Departament de Governació i Administracions Públiques ha activat un nou centre emissor de Televisió Digital Terrestre a l'Alt Pirineu i Aran, en el marc del pla Catalunya Connecta. Concretament, el nou centre emissor s'ha activat a Viella i Mijaran i dona cobertura dels serveis disponibles de televisió digital terrestre (TDT) a quatre municipis de la Vall d'Aran: es Bordès, Naut Aran, Viella i Mijaran i Vilamòs.

El secretari de Telecomunicacions i Societat de la Informació, Jordi Bosch, ha manifestat que «desplegar equipaments específics amb capacitat per oferir un servei de TDT de qualitat a punts del territori que presenten deficiències d'aquest servei és bàsic per desenvolupar amb èxit el pla Catalunya Connecta».

OBJECTIUS DEL PLA // El projecte TDT, inclòs en el pla Catalunya Connecta, té l'objectiu de fer arribar els serveis de TDT a totes les poblacions de més de 50 habitants, tot i que també inclou en la seva planificació els nuclis

a partir de deu habitants al 2010.

Així mateix, el Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació està treballant en el pla de comunicació a la ciutadania sobre l'adaptació de la recepció de la TDT (es pot consultar a www.tdt.cat).

El Departament de Governació i Administracions Públiques, mitjançant la secretaria de Telecomunicacions i Societat de la Informació, té activat un cercador web (www.gencat.cat/societatdelainformacio/tdt) que permet, a través de simulacions per ordinador, consultar la cobertura actual de TDT dels municipis i visualitzar-la mitjançant l'hipermapa de Catalunya.

Amb la posada en marxa de les noves estructures audiovisuals es fa realitat la unió de tots els pobles per poca població que puguin tenir i la seva vinculació dins de tot el territori. A l'Alt Pirineu i Aran les dificultats tècniques són més importants, però s'hi vol posar remei perquè la comunicació arribi a tots amb la màxima fidelitat. ■

30/05/04
el periòdic
d'ANDORRA

Autoritzen la reparació dels desguassos de fons d'Oliana

● Aquest fons de la presa no funciona des del 1982 i ara es renovarà amb urgència

● Les obres consistiran en la reconstrucció de les comportes que havien estat inactives

els dos capçals motrius que accionen les dues comportes del sobreexidor de la presa pels problemes que, segons el MARM, han causat en els darrers mesos.

Les obres arriben en un moment important, ja que l'abundància de cabals fa que s'hagin d'optimitzar totes les instal·lacions per procurar obtenir el màxim de rendibilitat energètica i de beneficis per als regadus agraris en les comarques de l'Urgell i la Segarra.

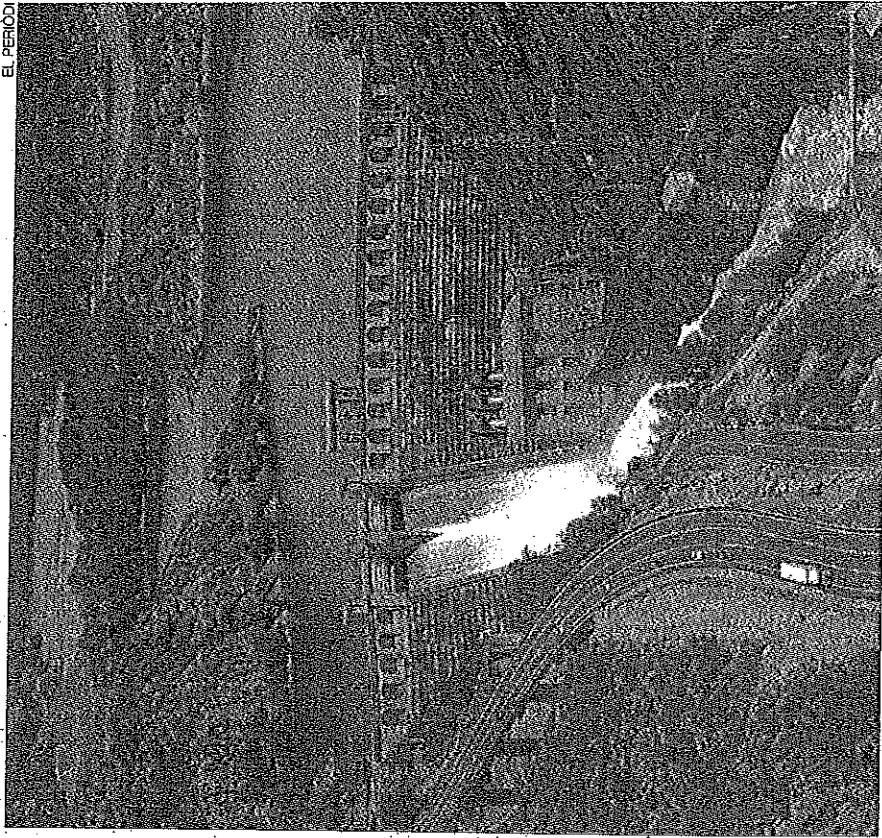
Les obres que el MARM ja està duent a terme a l'embassament per garantir el cabal necessari per abastir la piscifactoria i el cabal mediambiental del riu Segre per si hi hagués alguna a la central.

Els desguassos de fons de la presa d'Oliana romanen fora de servei, des de la riuada extraordinària del 1982 a causa de problemes relacionats amb els fangs que impedeixen el seu òptim rendiment, sumat al fet que la central hidroelèctrica de peu de presa és molt antiga. També s'aprofitarà l'actuació per substituir

EL PERIÒDI
OLIANA

El Consell de Ministres ha autoritzat al Ministeri de Medi Ambient i Medi Rural i Marí (MARM) l'execució d'una actuació d'emergència, amb un pressupost de 4,3 milions d'euros, a la presa d'Oliana (Noguera) per solucionar els problemes que presenten els desguassos de fons, inutilitzats des de la riuada del 1982. Les obres consistiran en la reparació de les comportes i amb la construcció d'una nova presa intermèdia. L'actuació s'emmarca en

La reparació d'un problema que fa molts anys que s'havia de realitzar és normalitzar una situació anòmala i que perjudicava en tots sentits i no procurava cap benefici per a les comarques de la Conca del Segre aigües avall i especialment la Noguera. ■

► Una vista de la presa d'Oliana.

30/05/09 el periòdic d'ANDORRA

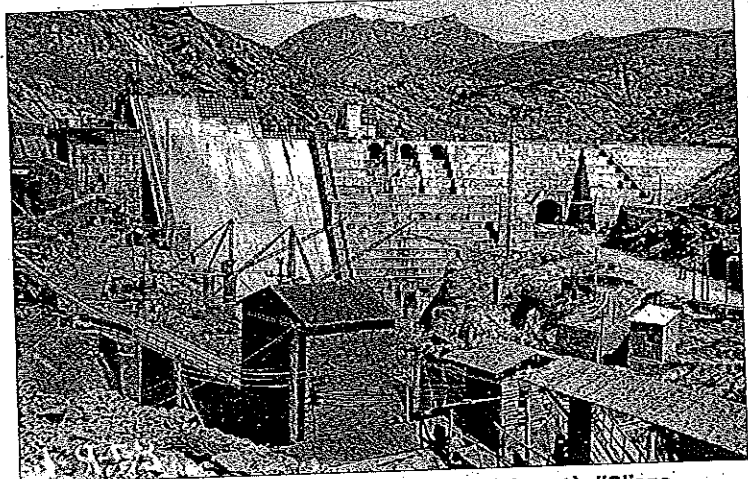
L'Alt Urgell prepara una mostra sobre el pantà d'Oliana i la seva influència

► El Consell Comarcal i cinc ajuntaments faran una exposició en el marc del 50è aniversari de l'embassament

M.S. I LA SEU D'URGELL

■ El Consorci de la Ruta dels Oficis d'Aïr conjuntament amb el Consell Comarcal de l'Alt Urgell i els municipis de Coll de Nargó, Figols i Alinyà, Organyà i Peramola han creat un grup de treball amb l'objectiu de preparar una exposició sobre la història del pantà d'Oliana, la construcció del qual farà ara cinquanta anys.

La iniciativa no tan sols pretén recordar el procés d'aixecament del pantà -que és l'obra més gran mai feta a l'Alt Urgell-, sinó que també s'ha plantejat com una radiografia de l'afectació que ha tingut sobre la comarca. És per això que la comissió la formaran cinc experts en història, economia, natura i antropologia. Aquest grup farà inicialment una recerca documental i un cicle d'entrevistes que posteriorment li servirà per elaborar un guió de l'exposició. Els impulsors s'han marcat com a objectiu formal aconseguir el màxim nombre d'imatges i filmacions de la construcció de la presa. És per això que les institucions de l'Alt Urgell han fet una crida a la ciutada-

Una imatge d'arxiu del procés de construcció del pantà d'Oliana

nia a aportar al grup d'experts tot el material que tinguin. Per fer-ho tan sols cal que el portin a qualsevol dels municipis participants o al mateix Consell Comarcal. Els organitzadors treballen amb la previsió que la mostra es pugui inaugurar el dia 1 de novembre a Oliana en el marc de la Fira de Tots Sants. Després viatjarà pels altres quatre municipis i passarà també per la Seu d'Urgell.

Des del Consell Comarcal han recordat que la construcció del pantà d'Oliana va formar part del pla de creació d'embassaments que el règim franquista va executar cap als anys 40 del segle passat i sobre el qual va basar una bona

LA CLAU

Els ciutadans poden cedir imatges fins divendres vinent

La comissió d'experts s'ha marcat com a objectiu obtenir el màxim nombre d'imatges i filmacions del pantà. Per això ha fet una crida a tothom qui en tingui que les cedeixi. El termini per presentar-les acaba divendres vinent.

part de la seva imatge de gestió. De la mateixa manera que en tants altres pantans, el mateix dictador es va encarregar d'inaugurar el d'Oliana. Va ser el 30 de juny del 1959.

34105109 regió 7

Los trabajos en la presa de Oliana durarán hasta setiembre

OLIANA LM

El Consejo de Ministros autorizó en el Ministerio de Medio Ambiente y Medio Rural y Marino (MARM) la ejecución de una actuación de emergencia, con un presupuesto de 4,3 millones de euros, en la presa de Oliana (Noguera) para solucionar los problemas que presentan los desagües de fondos, inutilizados desde la riada de 1982.

- Las obras, que durarán hasta setiembre, consisten en la reparación de las compuertas y con la construcción de una nueva presa intermedia. La

M.P.

La actuación consiste en la reparación de las compuertas

actuación se enmarca en las obras que el MARM ya está llevando a cabo en el embalse para garantizar el caudal necesario por abastecer la piscifactoría y el caudal medioambiental del río Segre por si hubiera alguna en la central. Los desagües de fondo de la

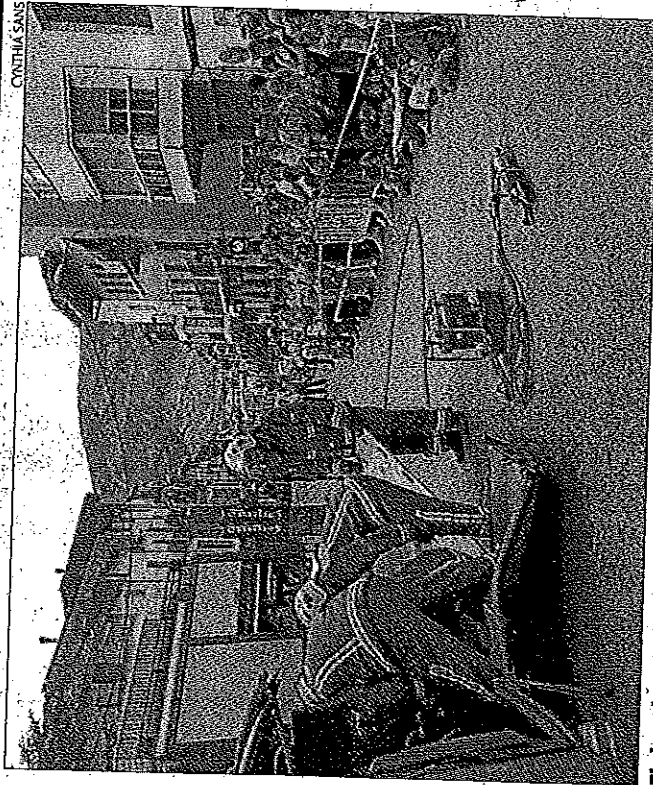
presa de Oliana permanecen fuera de servicio, desde la riada extraordinaria de 1982 a causa de problemas relacionados con los barroes que impiden su óptimo rendimiento sumado al hecho de que la central hidroeléctrica de pie de presa es muy antigua.

30/05/09
2a MONTANA

BOMBERS

Simulacre d'accident a la plaça d'Organyà

l'ORGANYÀ | El parc de bombers voluntaris d'Organyà va celebrar ahir els actes centrals per commemorar el vint-i-cinquè aniversari. La festa va començar al matí amb un esmorzar popular, que va reunir un centenar de persones, i una gimcana infantil. L'acte més vistós va ser l'execució d'un simulacre d'accident a la plaça d'Organyà. Els bombers d'Organyà van passar a dependre de la Generalitat el 1984, tot i que ja existien anteriorment.

Els bombers voluntaris van fer un simulacre ahir a Organyà.

31/05/09

Sepe

Peramola multarà els amos que no portin el gos lligat

CYNTHIA SANS
Peramola

El ple de l'ajuntament de Peramola ha aprovat de manera inicial una nova ordenança municipal que preveu multes d'entre 60 i 300 euros per a aquells propietaris que portin els gossos sense lligar i que no en recullin les tifes a

la via pública. Tot i tractar-se d'una població petita -el nucli té 370 persones censades-, l'ajuntament considera que és necessària l'ordenança, ja que "cada vegada hi ha més gossos lliures pels carrers i propietaris més incívics" assegurava l'alcalde, Joan Pallarès, que hi afegia que "l'objectiu no és recaptar diners".

Per aquest motiu, es preveu un període inicial en què s'informarà els propietaris dels animals de l'obligació de portar-los lligats i de recollir-ne les defecacions de la via pública. Un cop transcorregut aquest període, el consistori "serà dràstic" amb els propietaris incívics que no compleixin la normativa.

Els tres treballadors de l'ajuntament de Peramola que assumeixen les tasques de neteja del poble seran els encarregats també de controlar els propietaris dels animals. L'alcalde va demanar igualment la col·laboració dels veïns de la població perquè quan vegin un propietari incomplint la normativa avisin l'ajuntament, que col·locarà màquines expenedores de bosses per recollir els excrements dels gossos.

Un gos pels carrers de Peramola.

34105109 Diari d'ANDORRA

SOL·LICITUD

En tràmit l'obertura d'un prostíbul al peu de la C-14

IGNASI CERVERA
LA SEU D'URGELL

L'empresa Estació del Segre S.L. ha sol·licitat a l'Ajuntament de Ribera d'Urgellet una llicència d'activitat d'exercici de la prostitució a l'Hotel-Bar-Restaurant, situat al quilòmetre 172 de la carretera C-14, a la Palanca de Noves.

La petició es troba en exposició pública i hi són obertes les al·legacions per a aquell que es consideri afectat per l'activitat. L'expedient es pot examinar a la secretaria de l'Ajuntament durant les hores d'oficina.

Segons la normativa que regula la prostitució, els annexos al local hauran de tenir, com a mínim, habitació, bany, dutxa, bidet, ventilació, aïllament acústic, mobiliari, i hauran de complir amb les condicions higienico-sanitàries.

Si l'empresa obté la llicència, haurà de tenir un vigilant i hi estarà prohibit el pas als menors. Els titulars del negoci hauran de garantir que les persones que hi prestin serveis de naturalesa sexual estiguin subjectes a les mesures de control sanitari. =

31/05/09

El periòdic
d'ANDORRA

QUÈIXES DELS CONSUMIDORS AL PIRINEU

L'Agència del Consum constata un augment de reclamacions

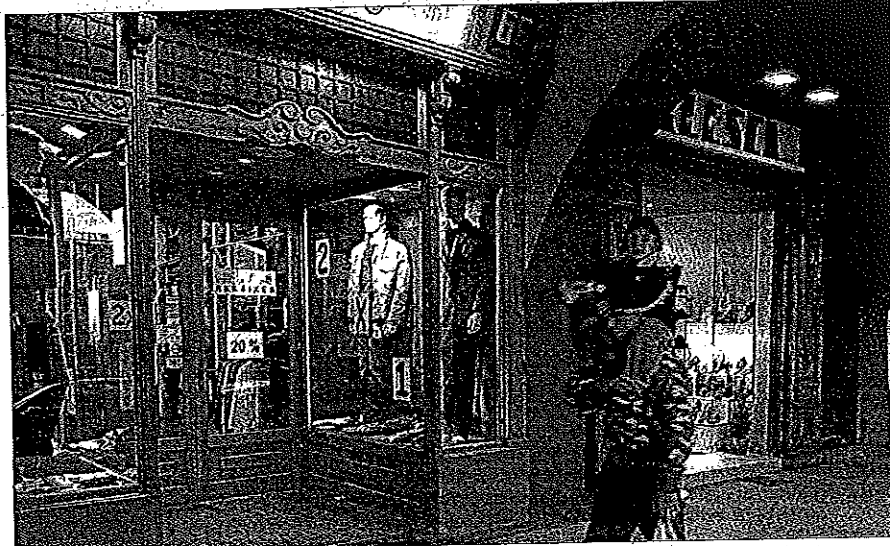
● L'entitat catalana vincula l'augment de les disfuncions a la crisi econòmica

● El 40% de les denúncies estan relacionades amb la telefonia i internet

IGNASI CERVERA*
LA SEU D'URGELL

La crisi ha tornat més exigents els consumidors a les regions de l'Alt Pirineu i Aran i de Lleida. L'Agència Catalana del Consum ha detectat un fort augment de reclamacions, en concret del 25% el 2008, a les comarques de la zona.

La Generalitat i els diferents consells comarcals de la zona de Ponent i el Pirineu han vist créixer el nombre de consultes de consumidors, que s'han doblat durant l'any 2008 i han seguit creixent el 40% en el primer trimestre d'aquest any. De les més de 2.600 preguntes fetes per clients de la demarcació de Lleida a l'Agència Catalana del Consum, n'han sortit més de 1.300 reclamacions, el 40% de les quals, per telefonia i internet, seguides de les queixes pel funcionament d'aparells d'ús domèstic i de serveis de transport.

► Una botiga, a la Seu d'Urgell.

EL MOTIU // Segons indica l'Agència Catalana Catalana del Consum, aquest increment es deu al fet que ha augmentat la sensibilitat dels consumidors catalans a l'hora d'exercir la defensa dels seus drets, amb nivells més elevats d'exigència cap a les empreses i més consultes sobre serveis financers, així com sobre reparacions i garanties dels productes.

Les consultes ateses a Ponent i el

Pirineu han estat 2.607, amb un increment molt fort (50,8%) en relació al 2007 (1.729 consultes). Les 1.311 reclamacions suposen un increment del 24,86% en relació a l'any anterior. La telefonia està en primera posició, i encara concentra més reclamacions que al conjunt de Catalunya (el 40% envers el 29,8% del conjunt del país). Els motius principals són problemes amb l'ADSL i amb els números que comencen per 905 o

els SMS Premium a concursos de televisió.

A més, l'any 2008 s'ha produït un increment important d'adhesions a la Junta Arbitral de Consum de Catalunya, l'11,2% a la demarcació de Lleida i el 15,54% a Catalunya. Cal remarcar que Ponent i el Pirineu concentren menys del 6% dels establiments comercials de tot Catalunya. ■

*redaccio@andorra.elperiodico.com

01/06/09 el periòdic d'ANDORRA

La Seu guanya i aconsegueix l'ascens a Primera

VILANOVENÇA	LA SEU
2	4
Roca, Sanó, Rubén, Morán, Alcega, Pí, Joan Marc, Pedros, Ronda, Albert i Escaló. Canvis: Batí per Rubén i Francesc per Alcega.	Soria, Jordi, Peña, Santacruz, Sánchez, Castellarnau, Acosta, Telma, Aleix, Lluís i Carlos. Canvis: Da Silva per Peña, Alex per Sánchez, Collet per Telma, Dimas per Aleix i Olm per Carlos.
Gols: 0-1, min.4, Castellarnau. 0-2, min.8, Carlos. 1-2, min.10, Albert. 1-3, min.48, Carlos. 2-3, min.64, Joan Marc. 2-4, min.70, Carlos. Àrbitre: David Blanco. Bè.	

JAUME CAPDEVILA
(VILANOVA DE BELPUIG) La Seu es va proclamar campiona del Grup XIV de la Segona Regional al vèncer per 2-4 el Vilanovença. Els de l'Alt Urgell sabien que una victòria els proclamava campions i van sortir al terreny de joc amb molta ambició. Així, al minut 8 ja vencien per 0-2. Però dos minuts més tard, l'equip local retallava distàncies. Amb 1-2 es va arribar al descans. A l'inici de la segona meitat, els visitants marcaven l'1-3, que semblava definitiu, però el Vilanovença no es donava per vençut i feia el 2-3. Al minut 70, Carlos marcava el 2-4, que va resultar definitiu per cantar la victòria i celebrar l'ascens a Primera Regional.

La Seu va completar una gran temporada vençent el Vilanovença.

7 COLL DE NARGÓ 0 SANT RAMON

El Coll goleja en un partit intrascendent

COLL DE NARGÓ: Fridy, Quim, Carlos, Oriol, Eduard, Bach, Sadurn, Molina, David, Brais i Mario. **SANT RAMON:** Pla, Bordes, Areny, Cisa, Sergi, Bernau, Molina, Mustafà, Llobet, Espinosa i Sebastián.

Gols: 1-0, min.12, David. 2-0, min.21, Mario. 3-0, min.40, Molins. 4-0, min.62, Sadurn. 5-0, min.66, Molins. 6-0, min.68, Brais. 7-0, min.87, David. Àrbitre: Moran Moreno. Bè. Va expulsar, amb roja directa, Molina del Sant Ramon.

El Coll de Nargó es va acomiadar de la temporada i de la categoria amb una gran golejada davant d'un Sant Ramon que no s'hí jugava res (7-0). Els locals van començar una mica dubitatius i el Sant Ramon va fallar un penal al minut 10. Això va fer reaccionar el Coll, que dos minuts després marcava l'1-0. A partir de llavors, van jugar a plaer i se'n van anar al descans amb 3-0. A la segona meitat, va seguir el festival dels de l'Alt Urgell davant d'un desmotivat equip visitant i van acabar 7-0. ➔ **AREIG**

3 ALBI 1 BELPUIG

L'Albi es classifica per al torneig Pepito Esteve

ALBI: Abel, Xesú, Farré (López), Salat, Ignasi, Raül, Vives (Piquero), Guasch, Oliva, Vilalta (Als) i Tardiu.

BELPUIG: Malino, Berenguer (Navas), Segura, Farran, Oró, Cos (Victor), Valls, López, Gomà (Torres), Sellés (Rafael) i Escobé (Jiménez).

Gols: 1-0, min.1, Salat. 2-0, min.6, Salat. 2-1, min.30, Sellés (pen.). 3-1, min.50, Salat.

Àrbitre: Samir Radouane. Bè. Va expulsar, per doble amonestació, Tardiu de l'Albi.

L'Albi va aconseguir el seu objectiu de classificar-se en quart lloc, que dona accés al torneig Pepito Esteve, després de vèncer per 3-1 el Bellpuig. Els locals ja guanyaven per 2-0 al minut 6, gràcies a dos dianes de Salat. Però Sellés, de penal, retallava distàncies abans del descans. A la segona meitat, Salat, el *pichichi* de la categoria, marcava el seu tercer gol de la tarda i el seu 50 de la temporada per certificar el triomf. ➔ **J.C. CONILLERA**

SEGONA REGIONAL GRUP XIV

La Seu, campió i el Vilanova, segon tot i guanyar

En l'última jornada de la present temporada al Grup XIV de la Segona Regional, la Seu va aconseguir el títol de campió i així ascendir a la Primera Regional. Per la seua part, el Vilanova, malgrat la seua

victòria davant del Fulliola, es va haver de conformar amb el segon lloc, que dona accés a disputar la promoció d'ascens davant del segon classificat de l'altre grup, l'Almenar. També es va decidir la

quarta plaça, que va ser per a l'Albi després de guanyar el Bellpuig. Així, Agramunt i Albi disputaran el torneig Pepito Esteve. Coll de Nargó, Castellciutat i Sant Guim descendent.

Classificació general

EQUIP	P	J	G	E	P	GF	GC
1 La Seu	79	34	25	4	5	94	30
2 Vila Burca	77	34	25	2	7	101	45
3 Agramunt	61	34	18	7	9	59	47
4 Albi	58	34	19	1	14	91	60
5 Vallfogona	55	34	15	10	9	54	38
6 Poal	54	34	15	9	10	68	49
7 Ivars	53	34	16	5	13	49	60
8 Alcoletge	49	34	14	7	13	59	51
9 Gerb	48	34	14	6	14	76	58
10 Bellpuig	47	34	14	5	15	49	52
11 Fulliola	45	34	12	9	13	71	78
12 Oliana	41	34	12	5	17	60	59
13 Vilanova	41	34	11	8	15	50	72
14 Tornabous	38	34	10	8	16	42	66
15 Sant Ramon	34	34	9	7	18	48	86
16 Coll Nargó	30	34	8	6	20	53	84
17 Castellciutat	29	33	7	8	18	35	64
18 Sant Guim	20	33	5	5	23	28	87

Resultats

EQUIP	P	J	G	E	P	GF	GC
1 La Seu	79	34	25	4	5	94	30
2 Vila Burca	77	34	25	2	7	101	45
3 Agramunt	61	34	18	7	9	59	47
4 Albi	58	34	19	1	14	91	60
5 Vallfogona	55	34	15	10	9	54	38
6 Poal	54	34	15	9	10	68	49
7 Ivars	53	34	16	5	13	49	60
8 Alcoletge	49	34	14	7	13	59	51
9 Gerb	48	34	14	6	14	76	58
10 Bellpuig	47	34	14	5	15	49	52
11 Fulliola	45	34	12	9	13	71	78
12 Oliana	41	34	12	5	17	60	59
13 Vilanova	41	34	11	8	15	50	72
14 Tornabous	38	34	10	8	16	42	66
15 Sant Ramon	34	34	9	7	18	48	86
16 Coll Nargó	30	34	8	6	20	53	84
17 Castellciutat	29	33	7	8	18	35	64
18 Sant Guim	20	33	5	5	23	28	87

Quadre d'honor

ASCELS A PRIMERA
La Seu
PROMOCIÓ
Vila Burca
DESCENS
Coll Nargó
Castellciutat
Sant Guim

2 POAL 3 AGRAMUNT

El Poal cau davant d'un consistent Agramunt

POAL: Mauri, Salvia, Cortada, Toldrà (Peruchet), Tico, Víctor, Farnell (Espinet), Huguet (Oriol), Eroles, Mir i Gené (Arnau).

AGRAMUNT: Puebla, Rovira, Figuera (Castells), Héctor (Fontanet), Cercós, Pla, Denis, Fernández (Bertran), Nogales, Berné (Vindel) i Salz.

Gols: 0-1, min.1, Berné. 0-2, min.25, Pla. 1-2, min.44, Tico. 1-3, min.50, Denis. 2-3, min.65, Eroles.

Àrbitre: Andreu Piñero. Bè. Va expulsar, per doble amonestació, Víctor del Poal.

El Poal va dir adéu a la temporada amb un gran partit, però amb una derrota davant d'un sòlid Agramunt (2-3). Els locals, que buscaven ser quarts, sempre van anar a remolc del rival i no van poder assolir el seu objectiu. Malgrat això, gran campanya del Poal en la seua primera temporada a la categoria. ➔ **S.GENÉ**

2 OLIANA 3 ALCOLETGE

L'Alcoletge surt victoriós d'Oliana

OLIANA: Jordi, Ricard (Ordóñez), Reig, Canal (Mancos), Fala, Gómez, Ortega (Arturo), Codina i Aleix, Torrent i Codina (Riu).

ALCOLETGE: Cachó (Cabrera), Balanya (Cámar), Moracho, Andrés, García, Soumah, Isern, Calvo (Cortas), Muñoz, Bustó i Macanaya.

Gols: 1-0, min.10, Gómez. 1-1, min.55, Bustó. 1-2, min.65, Muñoz. 2-2, min.75, Arturo. 2-3, min.85, Calvo.

Àrbitre: Alfred Guzmán. Regular.

L'Oliana es va acomiadar de la temporada amb una derrota davant de l'Alcoletge (2-3). El partit va ser disputat, però sense pressió per part dels dos conjunts, cosa que va propiciar un bon joc. L'equip local va aconseguir avançar-se al minut 10. Després, un bon Alcoletge va remuntar fins a arribar al 2-3 final. A l'acabar, gran ovació per als jugadors. ➔ **J.AREIG**

2 IVARS D'URGELL 2 VALLFOGONA

Ivars i Vallfogona firmen justes taules

IVARS D'URGELL: Miquel (David), Felip (Targa), Buho, Tonet, Dani (Isaac), Alex, Rafel (Sergi), George, Crespo, Didac i Ramon (Riu).

VALLFOGONA: Abelló (Rubió III), Piqué, Rubió I, Danila (Rubió II), Torra, Penot, Sarret i Vila, Mas, Sarret III i Balasch (Diao).

Àrbitre: Antonio Mondós. Malesment. Va expulsar, amb roja directa, Tonet de Ivars.

Ivars d'Urgell i Vallfogona van empatar a dos gols en un bon partit. Els dos conjunts encara tenien esperances d'assolir la quarta posició per poder disputar el torneig Pepito Esteve i van sortir disposats a guanyar. L'equip local sempre va dominar el joc i el Vallfogona sortia al contrapunt. L'ivars sempre va anar a remolc del marcador, però va aconseguir empatar al minut 87.

5 VILANOVA 1 FULLIOLA

El Vilanova venç però queda segon

VILANOVA: Gubi, Mingo (Caberol), Fufu, Oscar, Moragós, Garra (Jorge), Roger (Ramon), Edu, Robert, Pere (Carles) i Latorre.

FULLIOLA: Eduard David (Martínez), Hristo, Albert, Maná, Fernando, Asier, Marc, Joel, Mestre (Solsona) i Antoni.

Gols: 0-1, min.15, Joel. 1-1, min.35, Fufu. 2-1, min.50, Edu. 3-1, min.65, Roger. 4-1, min.70, Edu. 5-1, min.85, Ramon.

Àrbitre: Lluís González. Bè.

El Vilanova va fer els deures i va golejar per 5-1 el Fulliola. Els locals esperaven una derrota de la Seu per ser campions, però això no va passar i van acabar a la segona plaça, que dona lloc a disputar la promoció d'ascens. El partit va començar bé per als visitants i amb un gol de falta de Joel es posaven davant. Però a mesura que passaven els minuts, els del Segrià es van anar animant i van empatar abans del descans. A la segona meitat, gran joc dels locals, que van segellar el partit 5-1. ➔ **M.A.**

4 GERB 1 TORNABOUS

El Gerb s'acomiada amb bona imatge

GERB: Alan, Conrad (Molina), Sans (Johny), Miki, Vera, Macas (Cercós II), Serra (Rubi), Marcos (Banyo), Cercós I, Figuerola i Delshams.

TORNABOUS: Creus, Tejero, Cabrera (Cornellana), Cabau, Vilalobos, Ariza (Solà), Domínguez, Raül, Julián, Batalla (Soriano) i Cases.

Gols: 1-0, min.35, Delshams. 2-0, min.37, Marcos (pen.). 2-1, min.54, Soriano. 3-1, min.50, Banyo. 4-1, min.92, Miki.

Àrbitre: Pere Martes. Bè.

El Gerb es va acomiadar de la temporada davant de l'Alfoll amb un bon triomf davant del Tornabous (4-1). Els locals, que van jugar amb el porter de davanter centre i a la inversa, van dominar el partit i van disposar de bones ocasions. Així, s'arribava al descans amb 2-0. A la segona meitat, el Tornabous va retallar distàncies, i als minuts de descompte, primer Banyo i després Miki van tancar el marcador en 4-1. ➔ **JORDI COMA**

FUTBOL

Última jornada d'infart per als equips de l'Alt Urgell

|| IGNASI CERVERA
LA SEU D'URGELL

El futbol de l'Alt Urgell viurà aquest diumenge una última jornada d'emocions fortes. L'Organyà i la Seu depenen d'ells mateixos per proclamar-se campions de grup i obtenir l'ascens directe. A l'altre extrem, el Castellciutat i també el Coll de Nargó podrien salvar-se en funció del que passi amb els descensos de Preferent.

A Primera Territorial, el CF Organyà espera celebrar el retorn a Preferent. Per aconseguir-ho, però, haurà de guanyar el tercer classificat, el Mollerussa. Els ganxos són líders amb 71 punts, empatats amb el Cervera i amb dos punts més que el Mollerussa. Estan obligats a guanyar, ja que de

**L'Organyà i la Seu
depenen d'ells per ser
campions dels grups**

ben segur el Cervera guanyarà contra el cuer, el Castellidans. En cas d'empat, l'Organyà quedaria segon i aniria a la promoció. I en cas de derrota, acabaria en tercera posició.

A Segona, la Seu confia a guanyar a Vilanova de Bellpuig, al camp del tretzè classificat, per obtenir també l'ascens directe, en aquest cas, a Primera. El conjunt urgellenc té 76 punts, dos més que el Vilanova de la Barca, que rep el Fuliola. Només una derrota privaria la Seu del primer lloc, ja que si empaten i el Vilanova guanya, el mantindran pel millor gol *average*. I el Castellciutat encara manté una última esperança de salvar-se. ≡

30/05/09

el periòdic

d'ANDORRA

El Cadí, campió de grup

1 AIGUA DE VERI BELL-ILOC

Josep Maria Domene, Sergi Folguera, Mac Soteras, Albert Pérez, Aleix Marimon, Oscar Escolá, Carla Arenas.

3 CH CADÍ

Amau Cortés, Ot Planes, Pol Berenguer, Gonzalo Garrido, Jordi Badia, Pol Besolí, Aleix Garreta.

▶ ARBITRE: Gerard Hernández.

▶ CATEGORIA: Trofeu Federació (prebenjamí).

En un partit que va tindre calre de veritable final, el Cadí es va proclamar campió del grup A de prebenjamins superant el fins ara primer classificat, l'Aigua de Veri Bell-lloc. Va ser un partit molt equilibrat, i molt ben jugat per part de tots dos equips, que van sortir a buscar la victòria de bon començament. Al final, el més alt encert ofensiu urgellenc va donar la victòria al Cadí.

Títol a Escola

Amb la seua victòria a Bell-lloc (1-2) amb parcials de 2-5, 2-5 i 6-5, l'Escola del Cadí es va proclamar campiona en el Grup A del Trofeu Federació, en què, no hi dubte, ha sigut el més regular. Els dos primers temps, tot i igualats, van ser visitants i el tercer, local.

Bell-lloc (1): Miquel Bros, Eic Solsona, Eic Maurici, Iago Vázquez, Enric Prats, Núria Pérez, Aleix Marimon, Oscar Escolá.

Cadí (2): Mady Sissoko, Oriol Cartés, Joan Lucas, Diego Alejandro Pérez, Nil Gilli.

Parcials: 2-5, 2-5, 6-5.

Categoria: Trofeu Federació (Escoles d'Hoquei).

● ELS PREBENJAMINS DE L'ALT URGELL S'IMPOSEN EN EL GRUP A, MENTRE QUE L'ESCOLA DEL CADÍ TAMBÉ ES PRIMERA EN EL GRUP A DE LA COPA FEDERACIÓ

Els prebenjamins del Cadí celebren el seu títol com a campions en el grup A de la Copa Federació.

Doble golejada pirinenca

14 CH CADÍ

Martí Casanova, Guillem Cuadrado (7), Marc Vinheiro (4), Jordi Armengol, Juan Domingo (2), Aleix Montané (1), Aleix Porta.

1 C.P. RIBES

Genís Zaragoza (1), Josep Roma, Agnès Monje, Adrián Foncillas, Xènia Bartés, Enric Monje.

▶ ARBITRE: Sales Espejo.

▶ CATEGORIA: Copa Generalitat (infantil).

Amb set gols de Guillem Cuadrado, que va quallar un partit sensacional, i quatre més de Marc Vinheiro, els Infantis del Cadí van apallissar de manera inquestionable un innocent Ribes que no va poder fer res per aturar els urgellencs que també van comptar amb els gols de Domingo (2) i Montané.

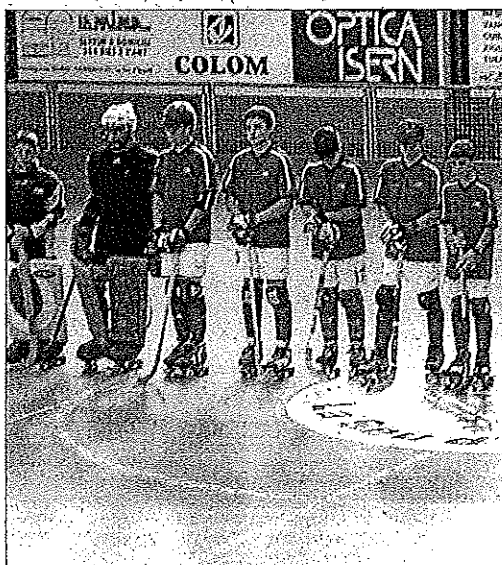
Tretze gols en el derbi

El derbi pirinenc d'alevins entre el Cadí i el Belver de Cerdanya va acabar amb una clara golejada dels locals que es van imposar per un contundent 10-3 amb sis gols d'Aleix Montané, tres de Francesc Farrás i un d'Aleix Ruiz.

Cadí (10): Sergi Mateos, Aleix Porta, Francesc Farrás (3), Aleix Montané (6), Alex Ruiz (1), Angel Nogueira, Ruben Espina.

Belver (3): Jordi Alabau, Aleix Besolí, Mateu Serraclara (1), Miquel Sirvent, Marc Recha, Roger Pons (1), Josep Altirir (1).

Categoria: Copa aleví.

Els Infants del Cadí en van fer catorze al Ribés.

Final benjamí a Juneda

El pavelló municipal de Juneda acollirà aquest cap de setmana la final del campionat de Catalunya d'hoquei patins en la categoria benjamí. Un total de vuit equips, amb presència lleidatana, es disputaran el títol.

Els equips, després del sorteig efectuat a la seu de la Federació Catalana, van quedar emparellats de la següent manera. Al grup A, Vendrell, Vic, Andorra i Igualada. Al B, Ripoll, Palafrugell, Vila-Seca i Llívia.

Ahí va començar la fase classificatòria, tots contra tots pel sistema de Lliga, i que acabarà avui. Demà els dos primers de cada grup disputaran les semifinals i finals; els dos tercers lluitaràn pel cinquè i sisè lloc i els quarts, pel setè i el vuitè. La final, diumenge a la tarda.

POLIDEPORTIVO

Jornada del Pla Català de l'Esport en la Seu d'Urgell

PARIS

EFE

Unos 220 coordinadores de Primaria del Pla Català d'Esport a l'Escola participan en las jornadas de formación de la Seu d'Urgell, que se celebran este fin de semana en el Parc Olímpic del Segre.

Las jornadas incluyen actividades de mañana y tarde y constan de formación teórica y práctica para todos los coordinadores, que practican diversos deportes, como golf, piragüismo, ráfting, orientación y *nordic walking*.

La jornada de ayer contó con la presencia de la representante territorial de Esports, Núria Ramon, el presidente del Consell Esportiu de l'Alt Urgell, Pere Porta, y el gerente del Parc, Francesc Ganyet.

30/05/09

Ja Montaña

ANDORRA PRIMERA VOTACIÓ D'INVESTIDURA

Bartumeu s'ha d'esperar a dimecres per ser president

Al no haver aconseguit la majoria absoluta per ser elegit

La primera votació d'investidura a Andorra va concloure sense la majoria absoluta necessària per elegir el nou Cap de Govern. El candidat Jaume Bartumeu (PS)

va ser el més votat gràcies als 14 sufragis del seu partit, un resultat que garantiria la seua elecció en la segona votació, que se celebrarà dimecres.

[ANDORRA LA VELLA] Andorra haurà d'esperar a dimecres per a l'elecció del seu nou cap de Govern. La primera votació per a la investidura va concloure ahir, després de dos jornades de debat al Consell General andorrà, sense que cap dels dos candidats obtingués la majoria absoluta necessària per succeir en el càrrec Albert Pintat. El socialdemòcrata Jaume Bartumeu (PS) va obtenir els 14 vots del seu partit, mentre que els parlamentaris de Coalició Reformista (CR) van donar els seus 11 vots al seu presidenciable, Joan Gabriel. L'abstenció dels tres representants d'Andorra pel Canvi (ApC) obligarà a celebrar una segona volta, en què l'elecció es decidirà per majoria simple.

D'aquesta manera, el nomenament de Bartumeu quedaria garantit la setmana que ve si es repetissin els resultats de la votació.

El grup parlamentari d'ApC, que en els últims dies havia estat negociant un acord de govern amb el PS, va justificar la seua abstenció al·legant que pretenia afavorir un acord de govern que inclogués Coalició Reformista. Aquesta formació, tot i això, ha descartat aquesta possibilitat i ha manifestat la seua intenció de passar a l'oposició.

Jaume Bartumeu.

MAJORIA SIMPLE

En la segona volta de la votació d'investidura, l'elecció és per majoria simple

Durant la sessió parlamentària d'ahir, CR es va declarar favorable a acordar pactes d'estat en qüestions rellevants per a Andorra al llarg de la legislatura, però va descartar prestar als socialdemòcrates una "assistència sistemàtica". Bartumeu, per la seua part, va lamentar no haver estat elegit en la primera volta, encara que va recordar que la situació "està dins de la normalitat".

Modificar el secret bancari, "prioritat màxima"

■ Bartumeu va assegurar ahir que la "prioritat absoluta" del govern del PS serà elaborar per a finals de l'estiu un projecte de llei per modificar el secret bancari a Andorra. Aquest document haurà de comptar amb la participació dels diferents grups parlamentaris i de la presidència de la República Francesa (el president gal és copríncep andorrà juntament amb el bisbe de l'Urgell). "No hi ha temps per perdre", va destacar Bartumeu, que va insistir en la necessitat de donar compliment als compromisos de la denominada Declaració de París, que implica una reforma parcial del secret bancari. S'ha de recordar que Andorra forma part encara de la llista de "paradisos fiscals" de l'Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic (OCDE).

30/05/09 seure

ECONOMIA JA NO SERÀ 'NO COOPERADOR'

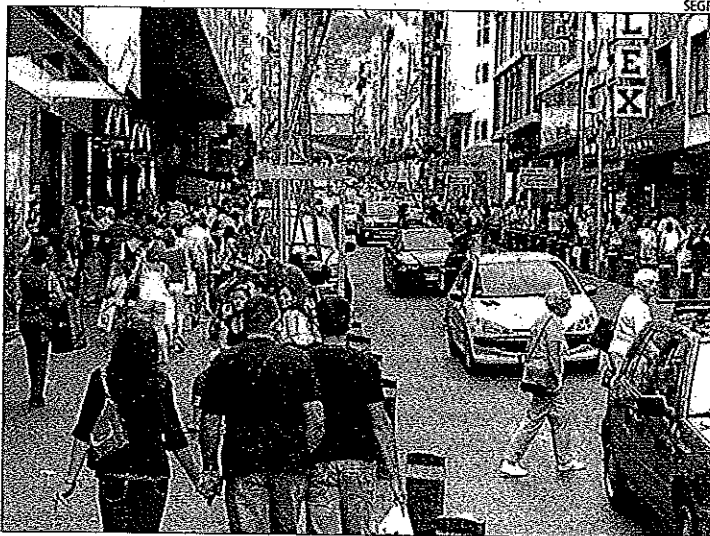
Andorra, fora de la llista negra de paradisos fiscals

L'OCDE l'exclou al considerar que comença a col·laborar-hi

L'OCDE ha exclòs Andorra de la llista negra de paradisos fiscals en què va ser inclosa el passat mes d'abril després de ser considerada un país 'no cooperador'.

[ANDORRA LA VELLA] L'Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic (OCDE) considera que Andorra (juntament amb Mònaco i Liechtenstein) s'ha compromès prou en matèria de transparència i intercanvi d'informació, i ha decidit excloure-la de la llista de països que no hi cooperen. Els tres territoris europeus eren els únics que estaven en aquesta classificació de *paradisos fiscals no cooperadors* creada als 90 i que ara està totalment buida.

Després de la cimera del G-20 a l'abril passat, les tres jurisdiccions formen part de la llista denominada gris de paradisos fiscals. En aquesta, que està integrada per estats que s'han compromès en matèria

Imatge d'arxiu dels carrers d'Andorra la Vella.

de secret bancari, transparència i intercanvi d'informació, però que encara no han fet grans avanços, hi ha des de les Bahames fins a Gibraltar o San Marino, fins a un total de trenta. Ara, els tres petits països europeus poden fer ostentació de no ser qualificats de singulars.

A més, en aquesta categoria hi ha un grup batejat com a

"centres financers", entre els quals hi ha Àustria, Bèlgica, Luxemburg i Suïssa d'un total de 12.

Alguns d'ells, contrariats, han plantejat enèrgiques protestes davant de l'OCDE. La confederació helvètica, el principal representant a escala mundial d'un sistema financer amb un arrelat secret bancari, va ser el país que més va protestar.

01/06/09 Serke

► Eurocambra ► Vista de l'hemicle del Parlament Europeu.

La lluita antiparadisos a les eleccions del 7-J

La majoria de partits de tots dos costats dels Pirineus proposen acabar amb les jurisdiccions poc transparents

IAGO ANOREU
ESCALDES-ENGORDANY

Fa cinc anys, durant la campanya a les eleccions europees del 2004, gairebé ningú no parlava dels paradisos fiscals, però ara les jurisdiccions *off shore* ocupen un lloc primordial en tots els debats polítics dels comicis europeus del 7 de juny. Pel que fa als dos països veïns, gairebé tots els partits francesos i espanyols amb possibilitats d'aconseguir seients a l'Eurocambra inclouen propostes antiparadisos als seus programes electorals.

Amb tot, sembla que les forces polítiques europees ja han renunciat a culpar les jurisdiccions no cooperants de tots els mals de la crisi econòmica global. Més enllà dels simplificats missatges televisius, els programes no identifiquen els paradisos fiscals com una de les causes de la crisi, però sí com un obstacle per a la reconstrucció del sistema financer internacional. A més, les proclames en pro de més i millor regulació i de menys *laissez faire* han deixat de ser patrimoni de l'esquerra per passar a estar presents a tot l'arc polític.

Els dos únics partits que, a banda i banda dels Pirineus, no mencionen explícitament els paradisos fiscals als seus programes electorals per al 7-J són el Front Nacional francès, d'extrema dreta i únicament centrat en el desmantellament de la Unió Europea, i Esquer-

ra Republicana de Catalunya, que advoca per una reforma del sistema financer sense entrar en detalls. El partit independentista català, això no obstant, és l'únic que dedica una part del programa a demanar un impuls per a la Comunitat de Treball dels Pirineus i per potenciar les polítiques regionals a banda i banda de la serralada.

Manifest comú

En aquests comicis, la iniciativa pel que fa a programa l'han portat els socialistes. El Partit Socialista Europeu, del qual el PS andorrà és membre amb un estatut especial, va con-

sensuar un únic manifest programa per a les eleccions del 7-J en què s'incideix especialment en la reforma del sistema financer. Un punt clau en aquest programa de reformes és el referit a «acabar amb els paradisos fiscals, el frau fiscal i l'evasió fiscal», amb l'objectiu que «tots els actors del mercat paguin la part d'impost que els correspon allà on operen».

El manifest comú no especifica gaire més, però els socialistes espanyols ja s'han ocupat de detallar què significa exactament «acabar amb els paradisos fiscals». Les propostes europees del PSOE inclouen «la supressió del secret bancari i l'establiment de sancions per als estats que el mantinguin i es resisteixin a col·laborar en la transparència internacional».

I si la lluita antiparadisos ha deixat de ser patrimoni de l'esquerra, també s'ha convertit en un punt de trobada, un dels pocs, entre els dos grans partits espanyols. El PP proposa «eliminar el secret bancari dins les fronteres de la Unió Europea» i «endurir les restriccions a les transaccions econòmiques amb els territoris que mantinguin pràctiques de secret bancari fora de la UE». Tot plegat, per assegurar «la fi dels paradisos fiscals».

La croada antiparadisos sembla una qüestió que preocupa més als

Passa a la pàgina següent

TRANSNACIONAL

Els socialistes han aprovat un manifest per a tots els països que inclou la fi dels paradisos fiscals

ABSENCIES

Només el Front Nacional francès i Esquerra Republicana de Catalunya obvien referir-se als 'off shore'

LES PROPOSTES ANTIPARADISOS

PSF "Acabar amb els paradisos fiscals, el frau fiscal i l'evasió fiscal. Que tots els actors del mercat paguin els impostos que correspon allà on operen"

PSOE "Supressió del secret bancari i establiment de sancions per als Estats que el mantinguin i es resisteixin a col·laborar en la transparència internacional"

UMP "Cap àrea de les finances no pot quedar sense regulació: ni els fons especulatiu, ni els paradisos fiscals ni la remuneració dels operadors financers"

PP "Endurir les restriccions a les transaccions amb territoris que mantinguin el secret bancari fora de la UE"

MoDem "Carta europea de principis fonamentals en matèria bancària i financera que fixi un calendari per prohibir les pràctiques dels paradisos fiscals"

NC "Fixar una definició de paradís fiscal i establir una llista negra europea similar a la llista negra d'organitzacions terroristes"

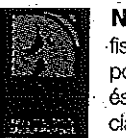
CIU "Major control i regulació dels paradisos fiscals existents a Europa. La lluita contra els paradisos fiscals ha de ser un clar exemple en la lluita per la transparència."

Front de Gauche "Modificar els tractats liberals que impedeixen l'harmonització social o fiscal i lluitar contra els paradisos fiscals"

IU-ICV "Abolir els paradisos fiscals començant pel no-reconeixement de les sucursals financeres i empreses pantalla que actuen en aquests territoris"

NPA "La llista de paradisos fiscals del G-20 és una llista política. La qüestió important és lluitar contra la competència fiscal entre els estats"

Ve de la pàgina anterior

grans partits que competeixen pel centre que no pas a les forces més extremistes. El Front de Gauche, que integra el Partit Comunista francès, passa sobre el tema de puntetes, demanant una revisió de la política liberal que impedeix lluitar contra els paradisos fiscals. El mateix passa amb el programa del Nouveau Parti Anticapitaliste, del carismàtic Olivier Besancenot, que centra el problema en la competència fiscal entre els països més que no pas en la llista de jurisdiccions *off shore*, que considera més política que tècnica.

Tot i l'activitat antiparadisos desplegada pel president francès, Nicolas Sarkozy, el seu partit, la Union pour un Mouvement Popu-

COMÚ DENOMINADOR

La lluita antiparadisos és un dels pocs punts de coincidència dels programes dels grans partits espanyols

EL MÉS BEL·LIGERANT

Nouveau Centre vol una llista negra europea similar a la de les organitzacions terroristes

lairé, no fa especial èmfasi en aquesta qüestió. «Cap zona de les finances no pot escapar a la regulació, inclosos els paradisos fiscals», anuncia la seva proposta per «moralitzar el capitalisme financer». Ara bé, una altra de les forces que integren la majoria presidencial francesa, el Nouveau Centre de Jean-Christophe Lagarde, és dels més bel·ligerants contra els paradisos fiscals. El programa de NC creu arribat el moment de «passar de les proclames a l'acció» i proposa una definició comuna i una llista negra europea de paradisos fiscals similar a la ja existent sobre les organitzacions terroristes. ■

Espanya aprova la cessió de Ràdio Andorra

EL PERIÒDIC
ESCALDES-ENGORDANY

El Consell de Ministres espanyol va aprovar ahir un acord pel qual es disposa la remissió a les Corts Generals del conveni transaccional «entre el Regne d'Espanya i el Principat d'Andorra per a la cessió de l'edifici i altres béns de Ràdio Andorra». Aquest document aixeca la xacra que suposava per a Espanya la continuació del contenciós per a les relacions bilaterals. Concretament, al primer article es preveu la cessió, tant de l'edifici en plena propietat com de la totalitat dels seus drets i obligacions -inclosa la resolució dels litigis-, a Andorra.

L'acord espanyol ha considerat circumstàncies com ara el fet que, des de la fallida de la societat de propietaris de Ràdio Andorra l'any 1981, no s'ha realitzat cap tipus de manteniment, amb la qual cosa l'edifici està en creixent deteriorament. A més, el text valora que des de final de l'any 2003, pel seu valor artístic, el Govern andorrà inclogués aquest edifici al catàleg de béns culturals, impedint una eventual utilització comercial.

Durant la visita oficial al Principat realitzada pel Ministeri d'Afers Exteriors espanyol l'any 2007, les autoritats andorranes van confirmar el seu interès per obtenir la cessió de l'edifici de referència, així com la seva voluntat de subrogar-se a la posició d'Espanya en els diferents plets, tal com es va materialitzar amb el pagament andorrà de 800.000 euros a empleats i creditors. ≡

30/05/09
El periòdic
d'ANDORRA

LA MADURESA DELS ADOLESCENTS

La proposta de reforma de la llei de l'avortament planteja la possibilitat que les adolescents de 16 i 17 anys puguin avortar fins a les 14 setmanes de gestació sense el consentiment dels pares. L'avantprojecte ha aixecat una forta polèmica tant entre les famílies com entre els especialistes. En aquest cas, la majoria dels experts consideren que les adolescents no estan preparades per adoptar aquesta decisió en solitari.

L'edat
emocional de
l'adolescent
és molt
variable

Prou grans per treballar però no per decidir

La proposta de l'avortament 'lliure' en les adolescents obre un agre debat

H. CULLERÉ

H. COLLERÉ
[LLEIDA] La proposta de reforma de la llei de l'avortament, que preveu que les adolescents de 16 i 17 anys puguin interrompre l'embaràs sense el consentiment dels pares fins a les 14 setmanes de gestació, ha aixecat polèmica entre sectors pro i antiavortistes, però també ha posat sobre la taula el debat al voltant de la maduresa dels menors d'edat. Nenes o dones? La legislació espanyola no contempla el dret de vot a un jove de menys de 18 anys, però li permet, en canvi, treballar a partir dels 16, tret de casos en què es consideri que es tracta d'una activitat perillosa. Un nen de menys de 14 anys no és imputable des del punt de vista penal, però a partir d'aquesta edat se'l considera responsable i se li aplica una legislació específica regulada en la

ELS EXPERTS

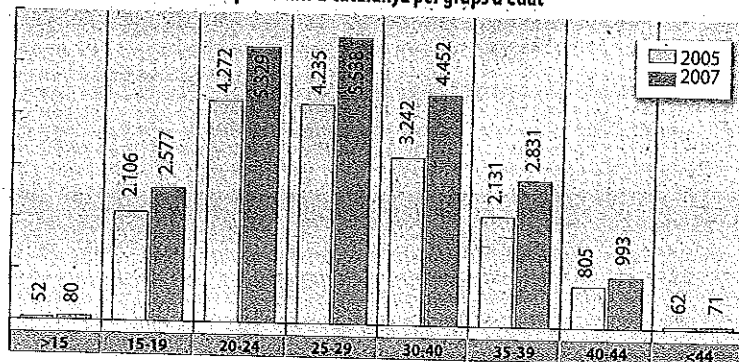
La majoria d'especialistes consideren que almenys s'ha d'avaluar la maduresa de l'adolescent en cada cas

llel del menor, de manera que bona part de les mesures que s'adopten es dirigeixen a la reducció i la prevenció. Un adolescent de més de 13 anys pot mantindre una relació sexual consentida de forma legal, però si una jove es queda embarassada no pot interrompre la gestació sense el consentiment dels pares i només per les causes que estableix la llei.

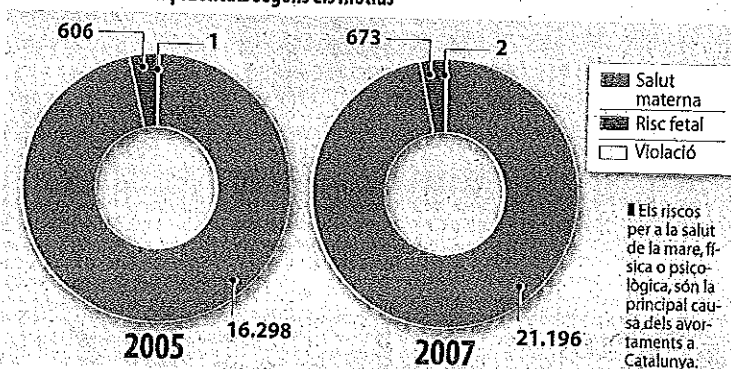
No obstant, la majoria dels experts consultats posen en dubte que entre els 16 i els 17 anys les joves tinguin prou maduresa per afrontar aquesta decisió en solitari. Per Maite Utgés, directora del Centre de Salut Mental Infantil i Juvenil, "generalitzar és molt complicat". "La llei d'autonomia del pacient considerava competent per decidir la persona de més de 18, però es va canviar per condicionar aquesta premissa a cada cas." "De fet, hi ha joves massa infantils per prendre una decisió sanitària. Els 16 anys no impliquen cap salt, perquè la maduresa és un procés gradual", explica. El psiquiatre Àngel Pedra va treballar en un cas en què una adolescent de 17 anys va demanar ajuda per als seus pares, implicats en una forta addicció a l'alcohol. "Hi havia discussions a la parella i la jove

LES DADES SOBRE L'AVORTAMENT A CATALUNYA

Comparació d'avortaments practicats a Catalunya per grups d'edat

Total d'avortaments practicats segons els motius

Les édats de la joventut

16 anys

Els joves poden començar a treballar a partir dels 16, tret que siguin activitats de risc (18)

18 anys

L'edat del matrimoni se situa en els 18 anys, excepte que es tracti d'un menor (16) emancipat

18 anys

L'edat mínima del permís de conduir són 18 anys. L'excepció són els ciclomotors

13 anys

Es l'edat del consentiment sexual,
per sota de la qual es considera
abús o agressió.

18 anys

Els Joves no poden comprar alcohol ni tabac fins que tenen 18 anys

18 anys

**El dret de sufragi també
està condicionat a Espanya
a la majoria d'edat legal**

CATALUNYA

Increment en totes les franges d'edat

■ Una comparació de l'evolució de les dades de l'avortament en un període de dos anys permet veure que a Catalunya s'han incrementat en totes les edats.

LLEIDA

El doble que fa una dècada

■ El 2007, 747 lleidatanes es van sotmetre a una interrupció d'embaràs. Aquesta xifra suposa gairebé el doble que fa 10 anys, quan ho van fer 402 dones.

LA MADURESA DELS ADOLESCENTS

>> Llei ambivalent

■ Els experts consideren que la llei a Espanya és ambivalent pel que fa a la franja d'edat que va dels 16 als 18 anys. El consens també es dona entre els especialistes a l'hora de recomanar una anàlisi de cada cas quan es tracta de qüestions de risc o relatives a la salut.

«Ella ho vivia en primera persona, juntament amb un germà menor, i no podia suportar-ho, de manera que va acudir a demanar ajuda, en un gest que descrivia com la vida havia precipitat la seua maduració», assenyala.

De tota manera, Pedra considera que, en general, «un jove de 16 anys no pot decidir sobre una cosa com la interrupció de l'embaràs sense que hi intervingui un pare, un tutor o un professional». «Les lleis són molt ambivalents en relació amb aquestes franges d'edat. Des del punt de vista psiquiàtric, un pacient de 16 anys pot decidir ingressar en un centre, fins i tot sense el permís dels pares, però la decisió sempre ha de ser comentada amb ells i si no hi ha acord, hi ha d'intervindre un professional».

Per Maite Utgés, «que un jove pugui votar no posa en perill la seua integritat; fins i tot tampoc ho fa si treballa. La llei pot ser contradictòria, però en qüestions de risc, els pares n'han de ser informats. Pel que fa a l'avortament, es tracta d'una situació important i caldria fer una valoració individual sobre la seua competència». Davant de la proposta estatal sobre l'avortament, la Generalitat ha adoptat una postura oberta en l'avantprojecte de la llei de drets

QÜESTIÓ DE GRAUS

«Treballar no posa en perill la integritat de l'adolescent, però les qüestions sobre la salut són una altra cosa», afirma Maite Utgés

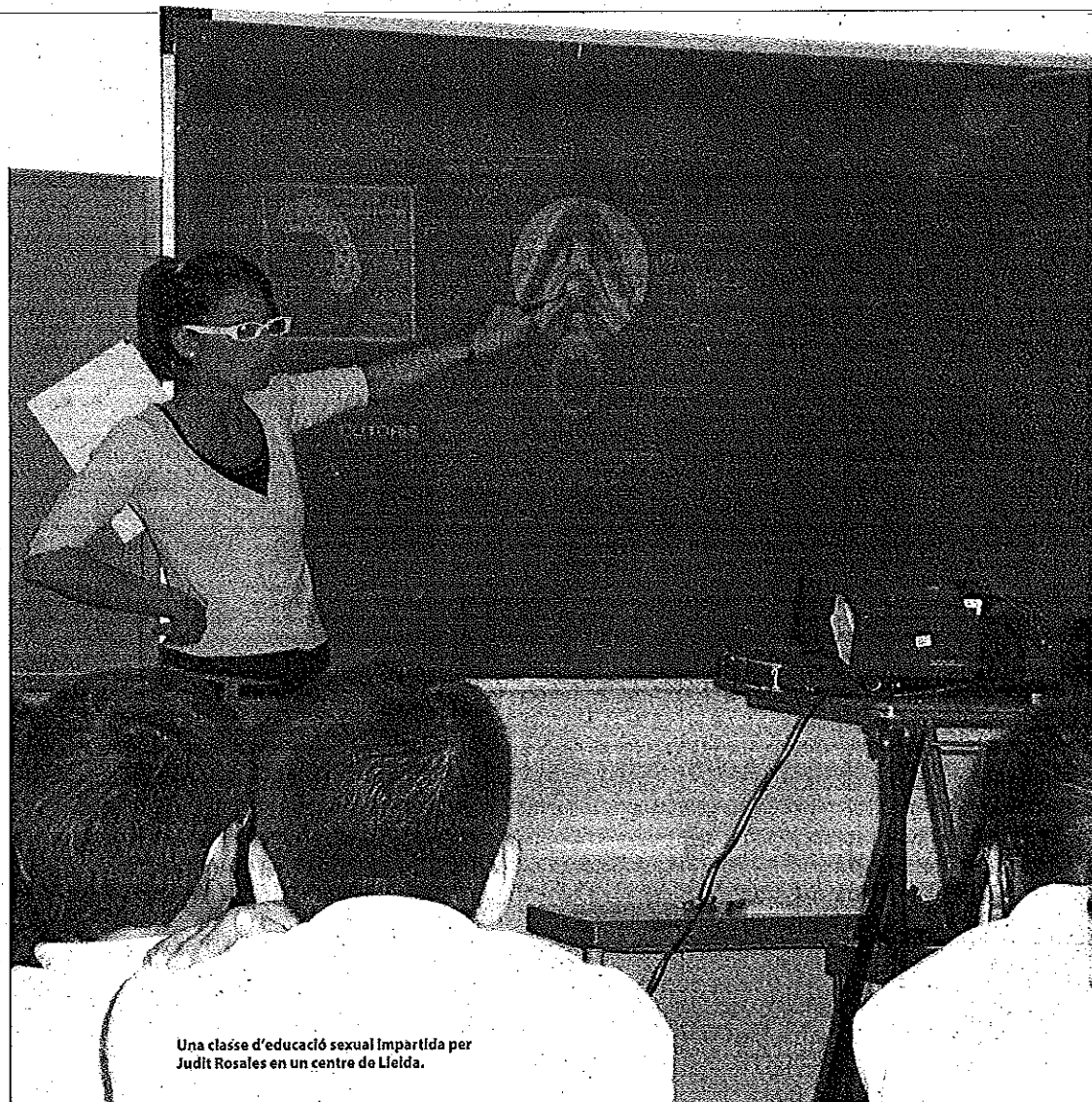
i oportunitats de la infància i l'adolescència. «Hem d'esperar al que decideixi el Govern. El que sí que deixa clar l'avantprojecte català és que l'opinió de la jove s'haurà de tindre en compte, i caldrà veure fins a quin punt s'acompanya de la necessitat d'autoritzacions per part dels pares o dels tutors», explica la secretària d'Infància i Adolescència de la Generalitat, Imma Pérez.

«D'entrada, hi ha joves de 16 anys madures, però no prou comi per abordar una decisió com aquesta», assenyala la sexòloga Judit Rosales. «De la mateixa manera en què pots no saber si elegeixes ciències o lletres, menys encara sabràs què decidir sobre la píndola o l'avortament.» «Hi ha una qüestió que s'està obviat en tot aquest procés: l'adolescent té un concepte molt romàntic i ideal de l'amor. No percep el risc de la mateixa manera en què ho fa un adult.» «Això suposa que per a ells sigui més important el contacte pell amb pell i sentir a prop la parella; són viscerals i es deixen portar, motiu pel qual l'ús del preservatiu no és una cosa prioritària.» «Crec que la proposta del Govern és molt laxa, fins i tot benevolenta, de manera que hauria d'afinar», apunta Pedra. «Hi ha mitjans per determinar-ho en cada cas», afegeix.

Tramitació

■ Al març, el ministeri d'Igualtat va presentar les propostes definitives que preveuen incloure's al projecte de llei. Abans de l'estiu, es coneixerà el contingut de l'avantprojecte de la llei de l'avortament. Al Congrés, els partits d'esquerra es van recolzar, el PP s'hi va oposar i el PNB es va abstenir.

Una classe d'educació sexual impartida per Judit Rosales en un centre de Lleida.

Més educació, menys r

Psicòlegs, psiquiatres i sexòlegs defensen fomentar l'educació en la sexualitat a els embarassos no desitjats. El 2007 van avortar 40 menors a Lleida i 5 nenes de

Les últimes dades oficials sobre interrupcions d'embaràs a Lleida són del 2007 i assenyalen que, en total, hi va haver 757 avortaments (uns dos al dia), 40 dels quals es van donar en embarassos menors d'edat i cinc en nenes de menys de 14 anys. Psicòlegs, psiquiatres i sexòlegs coincideixen que una part d'aquests embarassos no desitjats entre menors podria evitar-se si s'incidis en l'educació sexual dels adolescents.

Però la introducció a la sexualitat no sempre s'inicia de for-

ma natural des de la família (el primer nucli de socialització dels nens) i a les escoles sovint es delega aquest tipus de formació a un assessorament circumstancial per part de personal mèdic.

Judit Rosales és sexòloga i

L'EDAT ADEQUADA

La curiositat dels nens es desperta cap als 10 anys i té relació amb el desenvolupament físic del menor

treballa per a una empresa amb seu a Saragossa que ofereix formació en la sexualitat en diferents centres d'Aragó i Lleida. Segons la seua opinió, «la gran majoria dels adolescents no parlen amb els pares sobre aquest tema, de manera que ningú els assessora de forma adequada més enllà de les seues fonts d'informació habituals: els amics, la televisió, Internet i les revistes». L'educació sexual no té data d'inici i a casa s'ha d'afrontar des de qualsevol moment. «D'alguna manera, ja s'està instruint quan

un pare canvia el canal de la televisió perquè hi apareix una imatge de contingut eròtic.» El missatge s'ha llançat: d'aquest tema no es parla, de manera que el pare perd l'oportunitat d'erigir-se en un punt d'informació per a l'adolescent. Però no sempre és així i hi ha promotores que s'enfronten als dubtes dels menors. A les escoles, en canvi, encara és una assignatura pendent o insuficient en la majoria dels casos. Segons Rosales, els centres que opten per oferir aquest tipus de formació poden iniciar-la

LA MADURESA DELS ADOLESCENTS

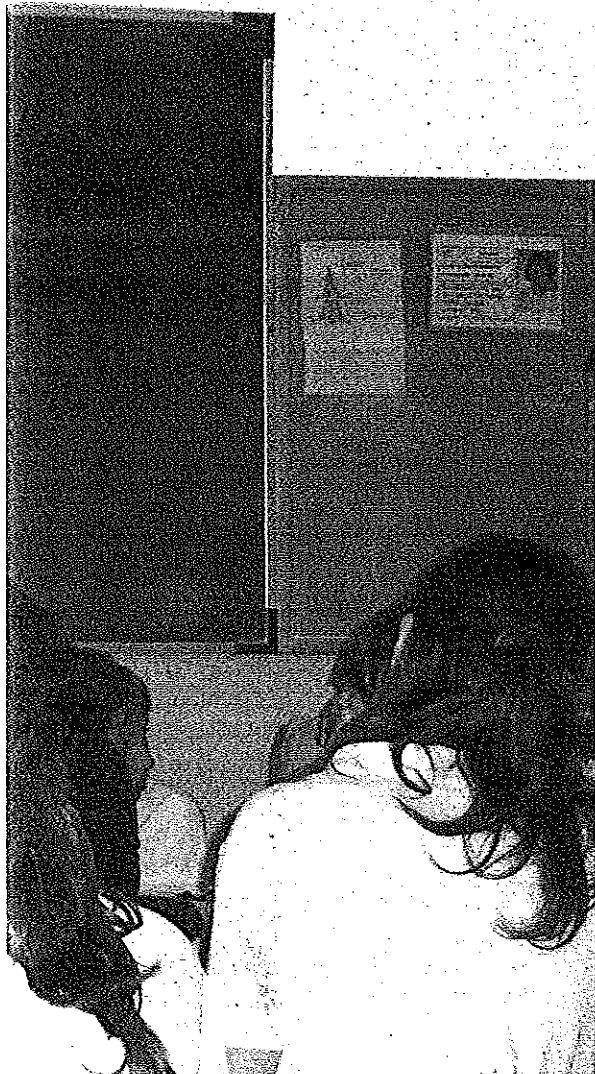
Quaranta avortaments de menors el 2007 a Lleida

■ Durant l'any 2007 es van registrar a Lleida 747 intervencions per interrompre l'embaràs. D'aquestes, 40 van ser practicades a joves de menys de 18 anys i cinc a nenes menors de 14. La xifra global s'ha duplicat en l'última dècada.

Educació en tots els àmbits

■ Els especialistes coincideixen que el millor anticonceptiu és una bona educació i la unanimitat s'estén també en la creença que l'educació en la sexualitat s'ha de donar en tots els àmbits, començant per la família, que sovint el menor no usa com a font d'informació.

"L'adolescent ha d'exercir de ciutadà"

El Parlament tramitarà en dos setmanes una nova llei del menor, que dona més entitat a la seua opinió

El Parlament començarà a tramitar en un termini d'unes dos setmanes l'avantprojecte de llei de drets i oportunitats de la infància i l'adolescència, l'objectiu de la qual és que el menor sigui considerat un subjecte de drets "no només socials, sinó també civils, polítics i de participació".

La secretària d'Infància i Adolescència de la Generalitat, Imma Pérez, explica que el text pretén compilar les diferents normatives relatives al menor, encara que ho fa de manera prou oberta com per no entrar en contradicció amb la legislació de rang superior. De fet, assenyalava Pérez, el text mira de donar efectes pràctics al que ja preveu la convenció de l'ONU sobre drets infantils. "Per exemple, sempre es diu que els joves són els ciutadans del demà; la llei reivindica que ho són aquí i ara."

Alguns exemples pràctics que desenvolupen aquests drets i deures dels menors són l'obligatorietat que a partir dels 12 anys rebin una còpia de qualsevol notificació que els afecti i que puguin impugnar; "o bé tenen dret a ser escoltats en qualsevol procediment que els afecti i puguin actuar en representació personal o a través d'un representant en un judici", explica la

secretària. "El gran dilema és determinar el grau de capacitat de decisió a cada edat i en cada cas. Però el que no és qüestió de graduació és si el menor té o no el dret a ser escoltat." "De manera que pot dir que vol ser representat en qualsevol tràmit i dirigir-se a l'administració civil o judicial, cosa que ara està limitada a la decisió dels pares."

Un altre "gran repte" de la llei catalana del menor, que va en la mateixa línia, va dirigit que al fet que "tingui veu" en assumptes de la seua incumbència a través de l'associacionisme i la participació. I una de les formes que s'han pensat per desenvolupar aquest dret consisteix en l'ampliació de l'efecte dels actuals consells territorials de la infància.

Actualment, aquest instrument es porta a la pràctica, per exemple, a Lleida. La Paeria obre una vegada a l'any les portes del seu plenari als menors perquè puguin reivindicar drets o necessitats que consideren insuficientment contemplats.

En ocasions, els joves del Plenari dels Infants han reclamat serveis tan bàsics com la millora de les freqüències del bus urbà i millors comunicacions entre el centre i la perifèria. L'any passat, el ple va arribar a la desena edició.

Ara, l'avantprojecte de llei del menor elaborat per la Generalitat de Catalunya preveu constituir un consell nacional de la infància, en què amb tota probabilitat es donarà espai als joves d'entre 10 i 17 anys perquè expressin les seues reivindicacions.

LES CLAUS

167

ARTICLES

■ L'avantprojecte de llei té 167 articles i regula aspectes com ara els drets civils i polítics del menor.

Consell de la infància

■ La nova llei catalana del menor contempla la constitució d'un consell nacional de la infància perquè els joves menors exposin les seues reivindicacions. També obliga l'Administració territorial a crear aquest tipus de consells a nivell territorial.

SC

escoles per reduir
enys de 14 anys

fins i tot quan els nens tenen 10 anys. "Aquesta és una edat crítica, perquè comencen a tindre interessos i curiositats vinculades al seu desenvolupament físic." "A més, no s'ha de confondre educació sexual amb una lliçó sobre com iniciar-se en

ENSENYAR A CASA

"Si un pare canvia de canal quan surt una imatge eròtica a la TV, dona al fill un missatge clar: aquí no es parla d'aquest tema"

el sexe, quan és l'edat idònia o com s'usa el preservatiu", assenyalava la sexòloga. Hi ha programes d'introducció a la sexualitat per a alumnes de cinquè i sisè de primària (10 i 11 anys) i n'hi ha per a alumnes de secundària (a partir dels 12) i també per a batxillerat. "Crec que és lamentable que l'educació sexual no arribi a tots els centres. A Aragó, es dona en un 90% dels col·legis, però en molts llocs s'opta per programes anomenats Salut i Escola, en què un professional de la salut es desplaça al centre un dia a la setmana per atendre consultes esporàdiques dels joves per si tenen dubtes. Segons la meua opinió, és una manera de posar pegats i no fomenta que els adolescents tinguin una base sòlida d'educació en el sexe."

Pel que fa a la maduresa amb què s'enfronta al sexe, l'adolescència és una edat amb moltes disparitats. Per Rosales, "potser hi ha nenes madures, però no prou com per decidir si han d'avortar".

Imatge d'arxíu d'un Plenari dels Infants celebrat a l'Ajuntament de Lleida.